ኤርትርየ ሰዳስ

19ይቲ ሰንቲ ዕልብ 47 | ኣርቡዕ 25 ኖቨምበር 2026 | ዋጋ 2.00 ነቕፊ

ርኢስ ኢሰይያስ ኣፈወርቂ፡ ውራቅ ሸቕል ናይ ሰስ ሰፊር ትከበተ

ርኢስ ኢሰይያስ ኣፍወርቂ፡ ዲብ ዮም 19 ኖቨምበር ቀደም ኣድህር እት መክበት-ጋሸ ደንደን እተ ገብኣት መናሰበት፡ ውራቅ ሸቕል ናይ ሰስ ሰፊር ትከበተ።

ለውራቑም ቀደመው፡ ሰፊር ጅምሁርየት ግብለት ኣፍሪቀ ፊሊፕ ሞዲሰ፡ ሰፊር ሰዌስረ ሚርኮ ጉልየቲ፡ ሰፊረት ሃንጋሪ ደክቶረት ሪታ ቪክቶርያ፡ ሰፊር ያማን ዐብዱላሂ ቢን ናስር ኣልራሕቢ፡ ሰፊር መምለከት ስፐይን ዳንየል ሎሳዳ ሚላር፡ ክምሰልሁመ ሰፊር ጅምሁርየት ኩርየ ፓርክ ሳንግ ታኤ ቶም።

ለሱፈራኢ ሰላም ወትምኔት ሰኔት ሚርሐቶም ዲብ ሚርሓይ ሸዐብ ኤረትርየ ክም ቀደመው፡

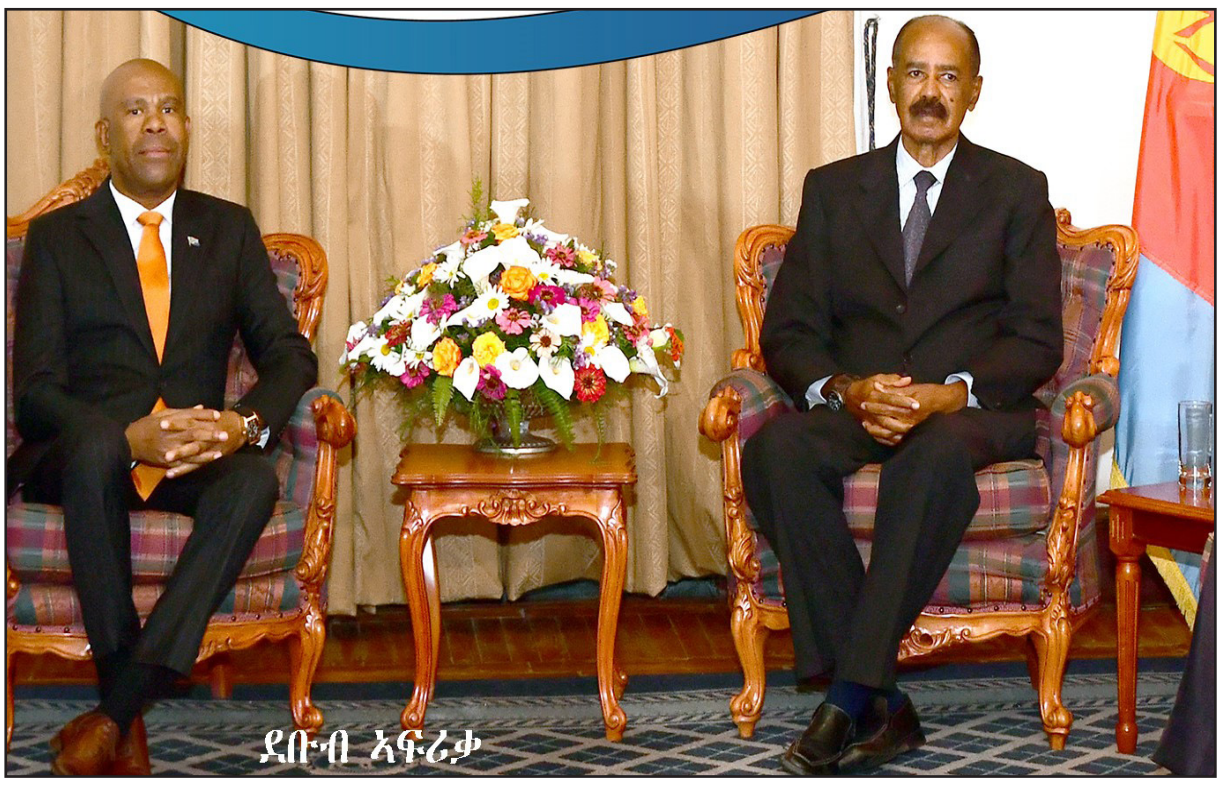

ደቡብ ኣፍሪቃ

ዕላቀት ወመትሳዳይ ድወሎም ወናይ ኤርትርየ እግል ትተረድ ወትርሐብ ለለኣትሐዜ ካድም ክም ወዱ ሸርሐው።

ሰፊር ጅምሁርየት ግብለት ኣፍሪቀ ፊሊፕ ሞዲሰ ወሰፊር ያማን ዐብዱላሂ ቢን ናስር ኣልራሕቢ እግል ኤሪነ እተ ሀበወ ሐብሬ፡ ኣሳስ ትሩድ ለበ ዕላቀት ሕውትነት ምስል ኤረትርየ እግል ጠወሮት ወዲብ ለትወቀለት ደረጀት መዓወነት እግል ወቀሎተ እብ ጀሀት ሕኩማቶም ወድወሎም ለህለ ምራድ ወመዳሊት ኣከደው።

ዲብለ መናሰበት፡ ወዚር ካርጅየት ኣሰይድ ዑሰማን ሳሌሕ፡ ክምሰልሁመ ሙዲር መክተብ ርኢስ ኣሰይድ ኣሚን ሐሰን ሓድራም ዐለው።

ልኡክ ኤረትርየ፡ ዲብ ኦስሎ ኖርወይ ለገብኣ እጅትማዕ ሻረከ

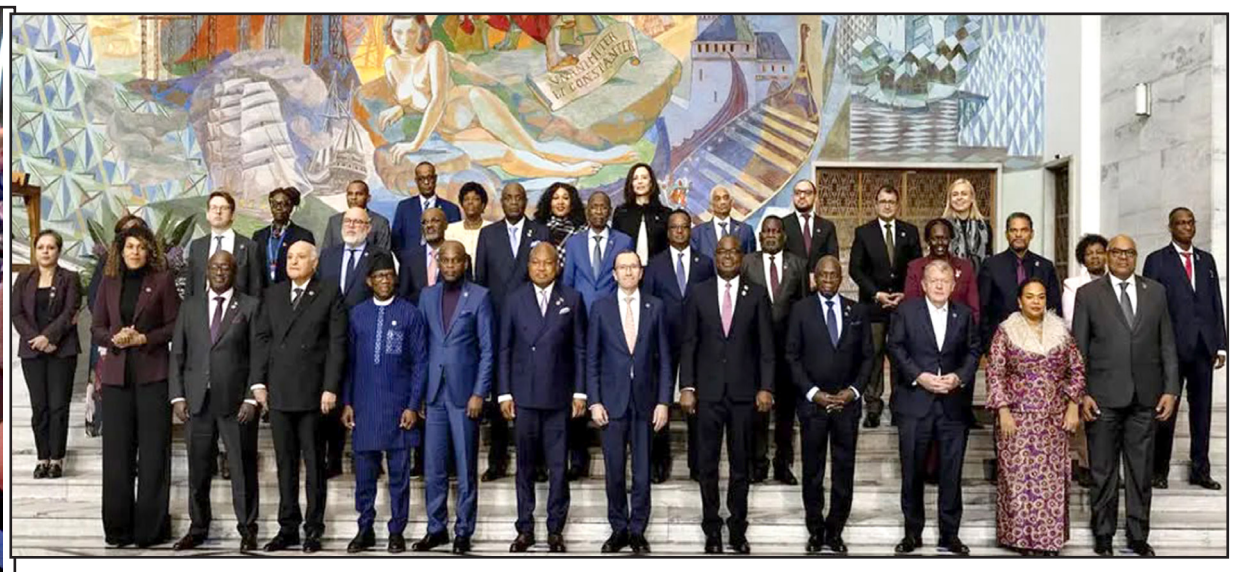

እብ ሰፊር ፍሰሐጽዮን ጴጥሮስ ሳብት ሰፊር ኤረትርየ ዲብ ጅምሁርየት ኢጣልየ ወመትሐርካይ ሰፊር ዲብ ስዊድን ለመርሑ ልኡክ ኤረትርየ፡ እት ዮም 19 ወ20 ኖቨምበር ዲብ ኦስሎ ኖርወይ እተ ገብኣ እጅትማዕ ውዘረእ ካርጅየት ወድወል ኣፍሪቀ ወናርዲክ ሻረከ።

እሊ “ህድግ ዲብ መስኩበት ለኣለቡ ዘበን፡ እግል ዐቦት ሕበር ወለሐሰ መስተቀበል” እበ ትብል ስቅራት ለገብኣ ወውዘረእ ለብእቶም ዝያድ 130 ወካይል ለሻረከው ዲቡ እጅትማዕ፡ እተ ፍንጌ ድወል ኣፍሪቀ ወናርዲክ ለህሌት መዓወነት ዲፕሎማስየት፡ ኣትሐያስ ወኣተረዶት ወክሎት ኣፍሪቀ ዲብ መኣሰሳት እዲናመ ሀድግ።

እንዴ ተለዩ፡ ዲብ ውዛረት ካርጅየት ናርወይ ምስል ሙደረእ ቅደይ ጠረቤዘት ቀር ኣፍሪቀ ሚስተር ኤይናር ሪስታድ ወሚስተር ናርቬ ሮትዊት፡ ዕላቀት ኤርትርየ ወናርወይ ወዲበ ኤረትርዩን ስካን ኖርወይ ለጀሬ መጋዴዕ ህድግ ፋይሐት ክም ወደው፡ ለበጽሐተነ ሐብሬ ተኣፍህም።

ልኡክ ኤረትርየ ዲብ ብራስለስ እተ ገብኣ እጅትማዕ ሻርከ

እብ ሰፊር ኤረትርየ ዲብ እተሓድ ኣሮበ ወድወል በነሉክስ ሰፊር ነጋሲ ካሰ ለትመርሐ ልኡክ ኤረትርየ፡ ምን ዮም 8 ኣስክ ዮም 13 ኖቨምበር ዲብ ብራስለስ ዲበ ገብኣ 65ይ እጅትማዕ በርላማን ድወል መነዘማት ኣፍሪቀ፡ ካራብያን ወፓሲፊክ ክምሰልሁመ 2ይ ናይ ሕበር እጅትማዕ በርለማን መነዘመት ኣፍሪቀ፡ ካራብያን፡ ፓሲፊክ ወእተሓድ ኣሮበ ሻረከ።

በርለማን ድወል መነዘማት ኣፍሪቀ፡ ካራብያን ወፓሲፊክ ዲበ ወደዩ እጅትማዕ በይን፡ ኣስክ እለ እብ እተሓድ ኣሮበ ገብእ ለጸንሐ ወራታቱ ለለኣትሐዜ ማል ኖሱ እግል ለኣፍግር፡ ድወል ኣዕዳእ ህዬ ቅድረትን ለትሰምሐ ምን 5 ኣልፍ ኣስክ 50 ኣልፍ ዩሮ እግል ልድፍዐ ዲብለ ልብል ይማም ሀድግ።

እምበል እሊመ፡ ዲበ መጽእ ወክድ ኣንፋር በርለማን ናይለ መነዘማት ምስል እተሓድ ኣሮበ ዲብለ ወድዉ ጽምዶ፡ መንፈዐት ድወል ኣዕዳእ ደማነት እግል ልርከብ እብ ደፍዕየት ዕድውየት ድወል ወወሰኮት እተይ ርሑ እግል ልቅደር ላዝም ክምሰልቱ እንዴ ትፈሀመ፡ እሊ ዲብ ፍዕል እግል ልውዕል ለለኣቀድር መጃላት እቱ ኣፍካር ትባደለው።

2ይ ናይ ሕበር እጅትመዕ በርለማን ድወል መነዘማት ኣፍሪቀ፡ ካራብያን ወፓሲፊክ ወእተሓድ ኣሮበ ዲብ ኣምሐበረዉ ህዬ፡ እብ ክሱስ ተምዊል ዳይም እግል ጋብሆት ተቅዩር ጀው፡ ክስሔ ወኣምን እዲነ መስኩበት እግል ልርከብ ልትሻበብ ለህለ ብዝሔ ለቡ ንዛም እዲነ ወለልትቃየር ተየልል እድንየ ወጂኡ-ሲያሰት፡ ክምሰልሁመ ሐዞት ምህም ላቱ ኣሸየእ እቱ እንዴ ኣተርገዘ ሀድግ።

ዲብ ደንንበ ህዬ፡ ለተጅሚዕ ናይ ሐብር ሸሬሕ እንዴ ኣፍገረ ተ’መ።

ወዚር ካርጅየት ኤረትርየ ዲብ መዲነት አስዋን መስር እተ ገብአ እጅትማዕ ሻረከ

ወዚር ካርጅየት አሰይድ ዑስማን ሳሌሕ፡ እት ዮም 21 ወ22 ኖቨምበር ዲብ መዲነት ኣስዋን መስር ዲበ ገብአ "መርሐለት ኣስዋን እግል ዳይም ሰላም ወዐማር" ሻረከ፡፡

እሊ ውዘራእ ለብእቶም ውቁላም ሰብ ሰልጠት ድወል ወሕኩማት፡ ክምሰልሁመ ወካይል መነዘማት መንጠቀት ወካርጅ ለሻረከው ዲቡ እጅትማዕ፡ ሰላም ዳይም ወዐማር እግል ልምጸአ ጅህድ ሕበር እግል ልተረድ ወልትመቃራሕ ለአመመ እት ገብእ፡ ዲበ አግደ ቅደይ ብዙሕ መጋብሃት ሰላም፡ አምን ወዐማር ቀር-አፍሪቀ ወምኑ ወኬን ሀድገ፡፡

እሊ ርኢስ መስር ዐብደልፈታሕ አልሲሲ ወአሚን ዓም መነዘመት ምጅልስ ቅራን አንቶንዮ ጉተሬሽ እብ ሽበከት ምን ቃብል እበ ሓለፈዉ ልእኮታት ለትፈትሐ እጅትማዕ፡ ወካይል ናይ ለትፈናተየ ድወል ወመነዘማት፡ መዋቅፍ ድወሎም ለሸሬሕ ከሊመት አስምዐው፡፡

ወዚር ዑስማን ሳሌሕ ዲበ አስመዐየ ከሊመት፡ ለእጅትማዕ - ንዛም እዲነ ተቅዩር ዲብለ ለአርኤ ዲቡ ለሀለ ወክድ ገብእ ክም ሀለ እንዴ ሸርሐ፡ እሊ እብ ቀዋኒን ካርጅ ለልትሐከም እግል ልግባእ ሰበት አለቡ፡ ናይ አማን ወፍሬ ለበ መአሰሰት አፍሪቀ እግል ተሀሌ ሐዞቱ ውቅል ክምተ ሸርሐ፡፡

ወዚር ዑስማን እንዴ አትለ፡ ረአይ ኤርትርየ እትሊ መጃል እሊ፡ አትሐደሶት እዳረት እዲነ ወእድንያይ መሐለኪት ማልየት፡ ሐሸሞት እድንያይ ቃኑን፡ ሰያደት ወምልክየት ውሕደት፡ ክምሰልሁመ ስትራተጅያይ ቅደይ በሐር ወመንጠቀት ደማነት እግል ልርከብ ለሸምል ክምሰልቱ እብ ተፍሲር እንዴ አብርሀ፡ አፍሪቀ ዲብ ቅደይ እዲነ ተርጀመት ለቡ ዶር ወሐዞት እግል ለሀሌ እግለ ሐቆ ገብአ፡ ዋጅብ አካነ እግል ትጽበጥ፡ ክምሰልሁመ ናይ ከርስ ቅድሮታት እግል ትነዝም ወተአተርድ ክም ወጅብ እንዴ ጨቅጠ ተሃገ እቱ፡፡

እምበል እሊመ፡ ወዚር ዑስማን፡ ዲብ ስቅራት ናይለ እጅትማዕ ለትነደቀ ቅደይ እንዴ አተርገዘት ለትነዘመት ሀድግ ሕበር ዲበ ሻረከ ወመውቀፍ ኤርትርየ አብርሀ፡፡

ክምሰልሁመ፡ ውዘራእ ሕስር ካርጅየት ኤረትርየ፡ መስር ወሶዳን መጥመጦርለ እጅትማዕ እት ዮም 21 ኖቨምበር ዲበ ወደወ ጀልሰቶም፡ ሰያደት ወምልክየት ውሕደት፡ ወአምን በሐር ቀየሕ ደማነት እግል ልርከብ መዓወነት ድወሎም እግል ትተረድ ትፋሀመው፡፡

ወዚር ዑስማን ሳሌሕ፡ ወዚር በድር ዐብደልዓጢ ወወዚር ሙሕየዲን ሳልም እንዴ ወሰከው፡ መዋቅፍ ናይለ እተ ሐልፈ ወሬሕ ኦክቶበር ዲብ መዲነት አልዐለሜን ለገብአ ዋዕለ-ጎማት ሜርሐት እግል ልሰበቅ ለሀለ ገለድ ሕበር አከደው፡፡

ዲብለ እጅትማዓት፡ መትምማይ ቅደይ ሰፋረት ኤረትርየ ዲብ ጅምሁርየት መስር አሰይድ አማን ዐብደልዋሴዕ ሹሩክ ዐለ፡፡

እምበል እሊመ ወዚር ካርጅየት አሰይድ ዑስማን ሳልሕ መጦር ሳድሳይት " ጀልሰት አስዋን እግል ሰላም ወዐማር ዳይመት' ምስል ፍንቱያም ወካይል አሚን ዓም መነዘመት መጅልስ ቅራን፡ እትሓድ አሮበ ወብሪጣንየ እምሕቡር ዐለ፡፡

ወዚር ዑስማን ምስል ፍንቱይ ልኡክ አሚን ዓም መነዘመት መጅልስ ቅራን እት ቀር አፍሪቀ፡ ግዋንግ ኮንግ፡ ወፍድ አሚን ዓም ዲብ ሱዳን - ፔካ ሃቪስቶ፡ ፍንቲት ወኪለት እትሓድ አሮበ ዲብ ቀር አፍሪቀ፡ ኣኔት ዌበር፡ እተ ክምሰልሁመ ምስል ፍንቱይ ወኪል ብሪጣንየ ዲብ ሱዳን ሪቻርድ ክረውደር እተ ወደዩ መፋሀማት፡ እብ ክሱስ ዕላቃት ክልኤ ለጀሀት ወሓድረት ሓለት ቀር አፍሪቀ ናቀሸ ምስሎም፡፡

ተ ዕ ሊ ቅ

እሊ ታጅ ለተምተመ ወልይሁ!

ኤረትርየ፡ እድንያይ እዕትዕራፍ ለበ ሕር ወሰያደተ ለአከደት ደውለት ተ፡፡ እሊ ህዬ ቅብላት መስተዕምረት ወዜልመት ሐቆለ ወዴቱ ናይ 80 ሰነት ንዳል - ለ30 ምኑ ህዬ ግድለ ስለሕ እቡ ለአከደቱ እት ክፍለትለ ሐልፈ ቀርን፡ ድወል አፍሪቀ ሕርየተን ልትሀየበ እት ህለየ፡ እብ ዋይዲብ ክልእተ ለጸንሐት፡ እስትሸሃድ ቃሊ ለደፍዐት እተ አሳስያይ እድንያይ ወንሳንያይ ሐቃ ተ፡፡

ሰያደት እበ ለከሰስ፡ እድንያይ ቃኑን እበ ኢለአትሸክክ ቃላት ውድሑቱ ለሀለ፡፡ እብ አሳስ ሚሳቅ መነዘመት ምጅልስ ቅራን፡ ማደት ክልኤ 2(4)፡ ውሕደት አው ሰያስያይት ሕርየት ናይ ለገብአት ትግበእ ደውለት እብ ሰያደተ፡ እብ አትፋረህ አው ሒለት ከምህ ምኖዕ ወለኢገብእ ቱ፡፡ እተሓድ አፍሪቀ ለቄመ እሉ እትፋቅመ፡ ናይ እስትዕማር ሕዱድ እግል ልትሐሸም ክምቡ እብ ዳምቅ ቀለም ዑሩሩ ሀለ፡፡

ሰያደት እብለ ገብአት ለኢተተምተም ታመት ሰበት ተ፡ ሕርየት ሰያደት ወውሕደት ኤረትርያመ - ምድረ፡ በሐረ ወዐስተረ ከጥ ቀዬሕ ተ፡፡ "ተሰዬሕ ለልታኬ ታሪካይ ጌገ" እንዴ ኢትገብእ፡ እግለ ታሪካይ ዐመጽ እብ ደም፡ ክርን ወቃኑን ለሰይሐት፡ ወአጅያልመ እት ልተራቴ ዐውል ቃሊ ለደፍዐ እተ፡ ለኢተአትክሕድ ወለኢትትከየድ ተ፡፡

ኤረትርየ እት ዮም 24 ማዮ 1991 እብ እስትሸሃድ ውላደ ሕርየተ ረክበት፡፡ እት ሰነት 1993'መ እብ ምራደ እተ ወዴቱ እስትፍተእመ፡ እግለ እብ ደም ለአከደቱ ሐቅ እት ቀደም መጅተመዕ ዐለም፡ እበ ገብእ ቃኑናይ ወሰያስያይ አግቡይ ክታመት እግል ቲዴ እሉ እንዲኢኮን፡ መባረከት ናይለ ገብአት ትግበእ ጀሀት - አቶብየ ትግበእ ወብዕዳት እንዴ አትሐዘየ ኢኮን፡፡ እለ እግል ትትአመር ለበ አማን ባይነት ተ፡፡

እሊ እድንያይ ወቃኑናይ መብደእ፡ ሓይስ ርኢስ ኢሰያስ አፈወርቂ እት ወሬሕ ጁላይ 1991 እት አዲስ አበበ እተ ገብአት እድንያይ ወዲብሎማስያይ መጅተመዕ እተ ሐድረየ ጀልሰት መትአሳስ መትዐድያይት ሕኩመት አቶብየ፡ እበ አክለ አርድ ጸብሐ እት ወዴሕ ለመጽእ ደህባይ ቃላት ምን ጽባብሑ እብርሁ ቱ፡፡ ገሌ "ኣምራም ሕነ" ለልብሎ ሙርተዝቀት ብልጽግኑ፡ ዮም ሐቆ 30 ሰነት እተ መደት ለሀ ለዐለት ሕኩመት አቶብየ እብ "ከይነት" ዲብ ለአትዐገብ ለአሰምዕዎ ለሀለው ጽርሓት ገድም፡ ተርጀመት ለአለበ እንቤዕ አልማ ቱ፡፡

እብ አሳስ እሊ፡ ዲብ አቶብየ ሰልጠት ጻብጥ ለሀለ ንዛም ብልጽግኑ፡ ሰያደት ምድር ኤረትርየ እብ "ረደ አው እብ ቀሰብ" እግል ልጽበጥ ውድዩ ለሀለ ተሀዲድ ወሐረካቱ፡ መባድእ እድንያይ ቃኑን ለከይድ ኢቃኑናይ ቅሎዕ መካይድ ቱ፡፡ መንገአት በሐር ምስል "መትጻባጥ ተእሪክ"፡ "አሀምየት እስትራተጅየት"፡ ወ " መሳሌሕ እቅትሳድ" ዲብ ተአጻብጥ፡ ሰያደት ኤረትርየ ሀድፍ እት ወዴ ለልደጋገም መሸግ ሀገጊትመ፡ ምን ወራር ለልትፈንቴ ኢኮን፡፡ መደረቱ ህዬ ክብድት ተ፡፡

ኤረትርየ እግል ሰላም ዲመ ዱሊት ተ፡፡ ሰላም እግል ክሉ ለትሰሌሕ ብጽሒት ክምሰልበ እንዴ አመርቤት ሰበት ተአምር፡፡ ምናተ እት ሰያደተ ወውሕደት ምድረ፡ እት ለገብአ ልግበእ አዋይን፡ ተናዝል አው ሀድግ ክምሰል ኢትወዴ፡ እብ ዋዴሕ እብርሀቱ ተ፡፡ ሀንዲዶ እት ወዴ ለመጽእ ወሰያደተ ለከምህ ላኪን ወይልሁ! ሐጻይኖም ወብዝሔሆም እንዴ አምነው እግል ወራር ዲብ ልትዌነቆ ለመጽአው ቀዳምያም እተየ ክም ትሸመመው ህዬ፡ ለሐልፈ ታሪክነ ካፊ መወለውብ ቱ፡፡

ዐንሰበ፡ ጌማም ወራታት መሕበር አንሳት ገብአ

ፈርዕ መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት አቅሊም ዐንሰበ፡ መሻረከት አንሳት ዲብ ክሉ እግል ትዕቤ ወዲብ መትነዛም ሸቅል ሰኒ ከም ሰርገለ ዲብ ዮም 19 ወ20 ኖቨምበር እተ ወደዩ ጌማም ሸርሐ፡፡

መስኡላት መሕበር ዲብ ምዴርየት፡ መትነዛም አንሳት እግል ልትደቀብ፡ መትነፍዕ ዐመሲ ለጸንሐ እቱ መራክዝ እግል ልግብአ፡ ዶር አንፋር መሕበር ዲብ በራምጃት ዐማር እግል ልትአከድ፡ ወደሐን እም ወጅነ እግል ትደመን ለገብእ ጅህድ፡ ፍገሪቱ ዲብ ትዘይድ ትመጽእ ክም ህሌት አፍሀመየ፡፡

እምበል እሊ ወራታት ተዋብ ንህብ ዲብ ምዴርየት ዐድተከሌዛን ፍገሪት ክም ትረከበት ምኑ፡ ዲብ መብዝሑ ምዴርያት ለሀለ ሕዛዕ ሰኒ ከም ተሐፈዘ፡ ወእት ምዴርየት ሐመልማሎ መትነዛም እብ 40ምእታይት ክም ዐበ ዲበ ጌማም ትሸርሐ፡፡

መስኡለት ፈርዕ መሕበር አቅሊም ዐንሰበ አሰይደ ኣምነ ሐሰን፡ ምስል ሰብ ሸርከት ላተን ጅሃት እበ ገብአት መዓወነት፡ ዲብ ድዋራት ረዩም እንዴ ኢተርፍ ድሩስ ምህናት እንዴ ትነዘመ መቅደረት አንሳት እግል ትዕቤ ወዐዋዲ ዴራይ እግል ልስረት ለልትሐመድ ሸቅል ከም ትሰርገለ እንዴ ሸርሐት፡ ዲበ መጽእ ወክድ እበ ትወቀለት እግል ልተላሌ ክምቱ አከደት፡፡

መሻርከት እብ ጀሀተን፡ ለልትነዘም ድሩስ እብ ደረጃቱ እግል ለአተላሌ ዲብ ገሌ ለትትርኤ ውላደት ዲብ አብያት ሕስር እግል ልትሀየበ ለልብል ረአይ ቀደመየ፡፡

ኤረትርየ@ሐዳስ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፡-
- መሐመድ እድሪስ

ለይኣውት
* ፋጥነ ኣድም

አርተዖት
* ዘህረ ዐሊ

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)
ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡163471-07588045

አትአመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ደልአባብ

ዐብደለ መ/ዐሊ (መዐልም)

አርበዕ ውላድ ነዛር!

እለ ቅሰት እለ እት ጀዚረት ዐረብ ምነ እብ ብዝሔ ለትትደገም ቅሰስ ፍሩስየት ወልባብ ተ። ምን አበን ጀደን እብ ሒለት ተፍኪር ዐረብ ልባቦም ለትደገም ፍንቲት ቅሰት ተ። ለመዳግመትለ ቅሰት ህዬ ክምእኒ መስሎ፦

ነዛር ወድ ምዕድ ወድ ዐድናን ልትብሀል፡ እት ወቅት ሞቱ እግለ አርበዕ ውላዱ አያድ፡ ኢማር፡ ወረቢዐ፡ ወምድር፡ እንዴ ትላከዮም፡ ክምእኒ ትፋነዮም ወተወሰዮም። እግል አያድ፡ "እለ አመት ቀጣን ወለ መስለ እግልከ"

እግል ኢንማር፡

"እለ በይደ ወለምጅልስ ወለ መስለ እግልከ"

እግል ረቢዐ፡

"እሊ ጸላይም አጽፋር ወለ መስሎም እግልከ ቱ" ብህሉ ዐለ።

እግል ምድር፡

"እለ ቅበት ቀየሕ ወለ መስለ እግልከ። ለኢትፈሀመተክም ህዬ፡ እግል መልክ አለፈዒ ትሰአሎ ምነ" ቤለዮም ዐለ።

መልክ አልአፈዒ ላልትብሀል እተ ወክድ ለሀይ መልክ ነጅራን ዐለ። አብሆም ክምሰል ሞተ አስክለ ለኢትፈሀመተክም መልክ አልአፋዒ መልክ ነጅራን ትሰአሎ ምነ፡ ብህሎም ለዐለ፡ ቃስዳም እት እንቶም እት ረአስ መጽዕኖም ትጋብአው።

እት ጀፈር ነጅራን ክምሰል በጽሐው፡ አሰር ናይ ብዔር ረአው። አያድ፡ "ዕዉርቱ" ቤለ። ኢማርመ "ቅሩጭ ዘኔቡ ቱ" ቤለ። ረቢዓመ "ሐንኪሽ ቱ" ቤለ። መድርመ "ዓርብቱ" ቤለ። እሊ ለእግሉ ቤለው አውሳፍለ ብዔር ለእንዴ ኢልርእዉ ለአመረዉ እት እንቱ ዐለ።

ሁቶም እት ገበዮም አስክለ ለእግሉ ቃስዳም ለዐለው መልክ ነጅራን እት ገይሶ ለበዐለ ባድያይት ብዔር እት ገበይ ትከበተዮም፡ በዐል ባድያይት፡ "እት ገበይክም ብዔር ሚ አውሐለ እት ክም?" እት ልብል ተሰአለ በዐል ዓርባይት።

አያድ እንዴ ቀንጸ፡ "ለብዔር ዕዉር ቱ?" እት ለብል ተሰለዩ። ለበዐለ ብዔር "ኣቤ" ቤለዩ። ኢንማር እንዴ አትዐረ፡ "ቁሩጭ ዘኔቡቱ?" ቤለዩ። "አይወ!" በልሰ በዐል ባድያይት፡ ምን ሐዲስ። ረቢዐ እንዴ "ሕንኪሽ ቱ ሙሽ?" ወሰከ። "ሰኒ ህሌከ" ሳልሳይ እስባት ረክበ በዐል ብዔር። ምድር እንዴ አትለ፡ "ዐርብ ቱ?" አትዐረ። "እሊ ለእግሉ ውሱፋም እግልዬ ለህሌክም አውሳፍ፡ እብ ተማም አውሳፍ ብዔርዬቱ፡ ፡ አዜ እተየ ሀለ?" አስትፍሳሩ ሰአል አትዐረዩ።

ሁቶም ምስል እቱ እት በልሶ፡ "ሕነ ርእያም ይሕነ" ክምሰል ቤለዉ ሰኒ ትነደደ ወሐርቀ አስክለ እግሉ ቃስዳም ለዐለው መልክ ነጅራን እግል ልታለዉ ቀስመዮም። ምስል ህዬ፡ እት መልክ ነጅራን መጸአው።

በዐል ዓርባይት ብዔር፡ "ብዔርዬ ካምል ሐብሬሁ ሃይባምዬ እት ህለው ነክረዉ፡ ወቀሪም ገበኦ ወቀሪም ለአመጽኦ" እት ልብል ትሰኣለ። ወሁቶም ላተ "ኢርኤናሁ" እት ልብሎ እተ መልክ ክማም ገበአው ምስል።

መልክ አጅረሚ ተየሊሎም እግል ልስመዕ አስተብደ። እብ ክምእኒ ህዬ ትሰአለዮም።"እንትም እብ ከአፎ አውሳፍለ ብዔር እብ ተማሙ እግል ተአሙሩ ቀደርኩም እንዴ ኢትርኡዎ?" እት ልብል ትሰአለዮም።

አያድ እንዴ አስለፈ፡ "አነ እግለ ሰዐር ምን ሐቴ ጀሀት ባልዑ ርኤኮሁ፡ ከእበ ዕውር ቱ እቤ" ቤለዩ።

ኢንማር አሰሩ እንዴ አትዐረ፡ "አነ ለሸፍሩ ክምቡብ ርኤኮሁ፡ ከእበ ቅሩጭ ዘኔቡቱ እቤ" ቤለዩ።

ረቢዐ አሰረ ክልኦት ሐው እንዴ ተለ፡ "አነ ሐንኪሽቱ ለእቤ እበ ለሰልአስ አሰረ እገሩ እተ ሖጸት እት በይኖ እግልዩ፡ ለራብዓይ እግሩ ለአሰሩ ሃስስ ዐለ፡ ክእበ እቤለ" በልሰ ሁቱመ። ምድርመ አሰረ ሰልአስ ሐዉ "አናመ በደል ምን ዳልየት አካን በሌዕ አስክለ ለጀሀት ለዓብረት ገይስ ረኤኮሁ ከእበ ዓርብ ቱ እቤ" ቤለዩ። ለመልክ እግለ ብዔር ለእብዱይ ለዐለ ነፈር "መልሀይ ገመልከ ሕዜ እግልከ። እሎም ገመልከ ርእያም ኢኮን" ቤለ ከሳርሐዩ ምኑ።

ሐቆ እለ ለመልክ እግል ውላድ ነዛር ለአርበዕ እብ ነሰቦም ወለ እቡ ማጽኣም ዐለው ተየልሎም ተሰአለዮም። ሁቶመ ፊነ ዋልዳዮም ደግመው እግሉ። "እንትም ክምእነ ለእግለ እርኤክም ምንዲ ትገብኦ እብ ከአፎ ለሀለ እግልክም ቴልል ኖስክም ኢትባልሑው" ቤለዮም።

"ላለ ሕሹም መልክ፡ ፊነ አቡነ እት ሕርድተ እግል ነአብጼሕ ምንዲ ሐዜናቱ" በልሰው እቱ። ለመልክ እተ አካነተ ሕድርኖቶም ዎሮት ወዚር ክለ እግል ሕድርኖት ለተአትሐዚዮም እግል ሊዴ እግሎም፡ ወለ ካልአዩ፡ ክለ ለእግለ ልብሎ ወበልሶ እግል ልድገም እግሉ የመመዮም። ሐቆ እለ የምመ ለእግሉ ይሙማም ለዐለው የም ካልእ ተየልሉ ገብአ።

እግል ሕድርኖት እንዴ ትብሀለ ከመዐር ሳፊ እግሉ ሀበዎም። ሐቆ እግሉ በልዐው፡ ክምእኒ ቤለው፡ አያድ እንዴ ቀንጸ" ቤለው። "ክምሰል እሊ መዐር እሊ ጥዑም ወሳፊ ርእያም እቡ ኢነአምር ወሳምዓም" "አማንክም ቱ ላኪን ለዒነ መዐሩ እት ጅምጅመት ጀባር (ጽኖዕ) ዓይረት ምንዲ ኢትገብእ" በልሰ እቶም።

አዜመ ሲጋለ ነገለት ሰኒ ሕዉዝት እግሉ እንዴ ማደዉ እቡ መጸአዎም። በልዐው ወትብሰጠው ከሐምዴሆም አስመዐው። ኢንማር እንዴ አትለ፡

"አማንክም ቱ ለነገለት ምን ሐሊብ ከልበት ጣብየት ምንዲ ኢትገብእ" ቤለዮም። እግል ሳልሳይ ዶል አዜመ መስተይ ከምረት ቀደመው እግሎም። ሰተው ወትብሰጠው፡ ወእበ ለእግለ ረክበው ሕድርኖት ሐምዴሆም አስመዐው። ረቢዐ እንዴ ቀንጸ "ሰኒ ህሌክም፡ ለምኑ ትሸቀ ዕነብ አው ዘቢብ እት ረአስ ቀብር ባቅለት ምንዲ ኢትገብእ፡" ቤለዮም።

እተ ለገብአት እግሎም ሕድርኖት እግል ለሐምዶ እት ለሐዙ፡ "ክሉ ክሉ ምን እሊ ዳር እሊ መልክ እሊ ለዐል ለልትሐደር ጸጋይ ዳር ርእያም እቡ ይሕነ ወሳምዓም፡ አይወ! በላሸተ ጸጎት ወሕድርኖት! ወረሐመት ወዕሸረት፡ ሐቆ ጸጎት መልክ አልአፈዒ!" ቤለው ምስል። ምድር ጸኔሕ እንዴ ወደ፡

"ሰኒ ህሌክም፡ ቆል አማን ወስድቅ ቱ ለእግሉ ትብው፡ በስ ወድ አብሁ ኢኮን፡ እንዴ ኢኮን" ቤለዮም።

እሊ ስድ እሊ ለመልክ እግለ እለ በልሰው እንዴ ሰምዐ እግል ልምጽኡ ክሉፉ ለዐለ፡ ወዚር ክሉ ምብላሶም ለሐፍዝ ሐቆለ ጸንሐ አስክ መልክ አልአጅሩሚ እንዴ ጌስ ደግመዩ እግሉ።

መልክ አልእጅሩሚ እት እሙ እንዴ አጭበበ "እለ ዮም አርወሐትኪ መክረጅ ኣምሪ እግለ ወለ አቡዬ ተአስእሊኒ" እንዴ ቤለ አንሸጠየ መስኪነት እም

"አነ ወደሐንዬ" እንዴ ትቤ፡ ለእግሉ ዳፍነት ለዐለት፡ ቀበኒቶ አርወሐተ፡ አመት አለቡ ክምሰል ሰኣል አልመለኬን፡ እት ጨባብ ለሐነየ ወልደ።

"ህታመ አነ እምብል አቡከ ካልእ አብ አምረት እከ ይህሌኮ"፡ ምንመ ቴሉ፡ ክምሰል አንሸጠየ፡

"አቡከ እናስ አባር ዐለ ወአነ እት ወቅት ሸበቼ ወሕለቼ ህዲቱ ሰበት ዐልኮ፡ እግለ ክምሰል ካድም ምስልነ ለዐለ በጼሕ ምንደላይ ወሁቱመ ወድ ምሉክ ቱ ለዐለ ተአመርኮ ወምኑ፡ ሕነት እግል ዕቀር ቀደርኮ። ለአማን ላኪን ሕሸመት አቡከ ወለ ምስል ገቢሉ ለዐለት እግሉ አካን ውቅል ወመንሰብ ሕሹም፡ እግል ይኢኪድ እንዴ እቤ ትም ሐሬኮ። አቤ! መስጢር አከይ ወዳይዬ እት ቃበኒቶ ደሚርዬ ደፈንኩዎ! ክለ ለእግለ ትወዴ! ድቦ ላኪን እት ሐንቴ በርሀት ጸሓይ እብ አብ አምዕለ ትፈግር፡ ወትትብርበር" ቴሉ።

እብሊ ለናይ ደንጎበ በሊስ ምድር እት ድሊቱ አብጸሐዩ መልክ እጅራሚ። እንዴ አትለ ህዬ መልክ አልእጅሩሚ እተ ምነ ሐርሱ ለመጸአ ሳፊ መዐር እግል ለአተድሌ ወለአተፍስር ተሰአለ። ለመሸንክላየ መዐር፡ እብ ክምእኒ በለሰ እቱ።

"እሊ ለእግሉ አምጸአከ እግሎም እሎም ጋሸዬ እትሚ ለዐለ መዐርቱ? ወምን ከአፎ ንህብ ሸንከልካሁ?" ቤለዩ።

ሁቱመ እብ ክምእኒ በልሰ እቱ፡

"አነ ሳፊ መዐር፡ ወሕሩይ ክምሰል ጠልበው ምንዬ፡ አስክለ እተ መዝረዐት ለዐለ እሙን ወብሹል ሐረስታይ ቱ ለእቤሉ ነድአኮ፡ ሁቱመ እት ክሉ ለቀፎታቱ ዞረ ወእንዴ ሐረ ወአወጀበ፡ ነጂድ ቱ ለቤለዩ መዐር እት ደምቀት በዐት (ጅምጅመት) እንዴ አትዳለዩ አምጸኤኒቱ። እብ ክሉ ክምሰል አወጀብኩዉ ተሐደርክዎም እቡ" ቤለዩ። እንዴ አትለ ህዩ፡ ለእግለ ሐርደው እግሎም ነገለት እበ ትሰአለዩ፡

"አነ ሕውዝት ጠሊት መትሐድራይ ለተአገንድል ወጋሸይ ለተአትሐምድ ጠሊት እበ እግል ልምጽኡኒ፡ ትፋኔኮሆም፡ ወእብለ ጠሊት እለ ምነ ለሐውዝ ጠሊት ሰበት ኢረክበው እበ መጸአው፡ ለመውዕላየ ዐጣል ክምእኒ ልብል፡

"ለትረሸደት ወለ ወጀበት ሕሹም ጋሸ ለትሳሬሕ ነገለት እት እንተ ዐለት፡ በስ ንኢሽ እት እንተ እመ ሰበት ሞተት፡ እግል ከልበት ትጠቤ ዐለት" በልሰ ሁቱመ።

ለዶር አዜመ እተ በዐለ መስተይ (ከምረት) በጽሐ፡ ሁቱመ እብ ክምእኒ በልሰ፡

"አነ ለከምረት ለሸቄኮ ምኑ ዕነብ ለዕጨቱ እተ ረአሰ ቀብር አቡከ ሳቀት አው ባቅለት ዐለት፡ ክምሰሌሀ ከመረት ሳፈየት ወጥዕም እትሊ ሞድር ዐረብ ርዩይ ኢኮን ወስሞዕ" አትዐረዩ ሁቱመ።

መልክ አፍዒ እብ ልባቦም፡ ተፍኪሮም ሰኒ ተዐጀበ። ክምእኒ ህዬ ቤለ እቶም፡

"እሎም አደሚይን ኢኮን ሸዋጢን ኢገብአው ምንዲ ኢገብኦ" ቤለ ፍንጌሁ ወፍንጌ ደሚሩ ሕሳባቱ እት ልትካፈል።

እት ደንጎበ ህዬ ተየልል ፊነ አብሆም እግል ልድገሞ እግሉ ትሰአለዮም። እብ ክምሰል እሊ ህዬ ሸርሐዉ እግሉ።

"አያድ እግልከ ሕፉን እገሩ ወለመስሉ ምስል ኬድመቱ ብህልዬ ዐለ" እቡ ፉኑይ እግልዬ ዐለ ቤለዩ። ለመልክ እት በልሰ "ኣቤ! እግልከ ዐጣል ወአባጌዕ ሐድገ ወለ መውዕለቱ" ቤለዩ።

አንማር አሰሩ እንዴ ተለ፡ "እግልከ ጸዐደ በፍተ ወምጅልስ ወለ መስለ" ብህልዬ ዐለ ቤለዩ።

መልክ አፋዒ እት በልሰ፡

"ከይራት ምድር ወለ መስለ ሐድገ እግልከ" ቤለዩ።

ለዶር እት ረቢዐ በጽሐ፡

"እግልከ ጸላይም አጸፍር ወለ መስሎም" ብህልዬ ዐለ ቤለዩ።

መልክ አፋዒ እት በልሰ እቱ

"እግልከ አብቁል ሐድገ ወምን ጽዋር አስለሐት ለህሌት፡ ምን አሰይፍ ወከወኒ መልክ ዐለ፡ ቤለዩ።

ናይ ደንጎበ እት ምድር በጽሐው።

"እግልከ ቅበት ቀየሕ ሓድግ ህሌኮ ብህልዬ ዐለ፡ ቤለዩ።

መልክ እት በልሰ እቱ

"እግልከ እንሰ ሐማሳት ሐድገ እግልከ ቤለዩ። እብ ክምሰል እለ ወሲየት አው ፊነ አብሆም ፈሰረ እግሎም።

ሐመልማሎ፡ ዶር ረውዳት እት ዐቦት ተዐሊም ተሀደገ

እት ረውዳት ለትገብእ ክስአት ረአስማል፡ እግል ትትዐወት፡ ሙጅተማዕ ለልትፈታሕ ረውዳት እብ ዋጅብ እግል ልትነፈዕ እቡ ወዲብ ዐቦቱ ዶር እግል ልቀድም፡ ሙዲረት ምዴርየት ሐመልማሎ አሰይደ ኣምነ ሓጅ ዑስማን ምስል ስካን ዲብ ወዴቱ ህድግ አትፋቀደት።

ምህሮ ረውዳት፡ ደማነት ኖስ ለቦም፡ ሰብ ብስር ወባሕሲን አጀኒት እግል

ልፍረው ዶር ዐቢ ሰበት ቡ፡ ክለን ጅሃት ሙጅተማዕ ዶረን እግል ልቀድመ ትላኬት።

መስኡል ፈርዕ ተዐሊም አቅሊም ዐንሰበ፡ እስታዝ ክፋላይ ዐንደሚካኤል ወመሳኡለት ውሕደት ረውዳት መምህር ትዕግስት መሓሪ እብ ጀሀቶም፡ ዲብ መደት ሕርየት እብ ደረጀት አቅሊም ሰለስ ለዐለየ ረውዳት፡ እትሊ ወክድ እሊ 345 ከም በጽሐ፡ ለ10 ምእታይት ምን እለን ህዬ ዲብ ምዴርየት ሐመልማሎ ክም ህለየ አፍሀመው።

እት ረውዳት ለትገብእ ክስአት ረአስማል፡ እግል ትዕቤ ዶር ሰብ ሸርከት ሸቅል እግል ሊዚድ እንዴ አትፋቀደው ዲብ ዐግሎ ተዐሊም ለኢሻረከ ጅነ እግል ኢለህሌ፡ ታያን፡ ድራሳት ወመራቀበት እግል ልትድቀብ ወመትከምካም ደገጊት እግል ልተላሌ እብ ተውሳክ አትፋቀደው።

መስኡል ፈርዕ ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕየት አቅሊም ዐንሰበ አሰይድ ተከስቴ ዘርኣይ እብ ጀሀቱ፡ አጀኒተ እብ መስኡልየት ወአክላቅያት እግል ልዕበው፡ መርዒት ወፍቲ እግል ልርከቦ ተሐሰበ።

እት ምዴርየት ሐመልማሎ፡ 1,750 ደረሳይ ወ146 ሙደርሰት ለበን 31 ረውደት ህለየ።

እብ ጀሀት ብዕደት፡ እት ምዴርየት ሀበሮ እት አብሳር አድረሶት ለረከዘ ድሩስ እግል ሙደርሲን ሐዳይስ ተሀየበ።

ከደማት ዓፍየት ዲብ ኩሉ አትባጽሑት፡ ዋጅብ ወጠን ወሕቂቅ ሙዋጥንቱ

ስወር እብ፡ ክብሮም ጸሃዬ

እተ ለሐልፈ ወክድ አሰክ ምዴርየት ሰንዐፈ እንዴ ተሐረክነ ዲብ እለ ሰነት እለ ለትከደመ ነሻጥ ክምሰልሁመ መአሰሳት ከደማት እጅትማዕየት ሚ መስል ህለ እግል ንድሌ፡ ለረከብናሁ ሐብሬ እብ ትሉሉይ እንቀድም እግልኩም ጸንሐነ። ዮም ህዬ መአሰሳት ዓፍየት ዲበ ምዴርየት ሚ መስል ህለ እግል ነኣምር፡ ምስል መስኡል ከደማት ዓፍየት ምዴርየት ሰንዐፈ አሰይድ አሴር አልአዛር ለወዴናህ መቃበለት እግል ንቀድም እግልኩምቱ፡ ቀራአት በኪተት።

አሰይድ፡ አሴር አልአዛር

መአሰሳት ከደማት ዓፍየት ምን ወክድ ዲብ ወክድ እብ መቅደረት አዳም ወኣላት ዲብ ለዐቤ እብ ምጸቱ። ዲብ እሊ ወክድ ጎነ ዲበ ለሔሰት ደረጀት ባጽሕ ህለ። ከደማቱ ህዬ ምን ዐድ ለትብገሰ አሰክ እስፒዳልየት ማዕየ ለበጽሕቱ። ምስል መአሰሳት ዓፍየት ለልትጻበጦ ዝያድ 60 ለገብአ ወካይል ዓፍየት ደገጊት ህለው። ነሻጣት ናይ እሎም ወካይል ህዬ፡ ለበዝሐ ሸቅሎም እግል ሸዐብ ሐብሬ ወታዕቢኣት ሂበት። ሕማማት ጥገዕ፡ ቲቢ ወብዕድ ለልዐዬ ሕማማት ክምሰልሁመ ነዳፈት ድዋር ራቀቦት ለመስል እቱ ልትፈረር። ዲብ ዐዶታቶም እንዴ ገብአው ህዬ ለልኣትሐዜ ደወ ምነ ዲብ ባካቶም ለህለ መራክዝ ዓፍየት ክም ነስኡ አሰይድ አሴር ወዴሕ።

እምበል እሊመ፡ እግል ሰሰ ወሬሕ ተእሂል ለትህየበው አርባዕ አጋር ሐካይም ዲብ ሐሰያት ምፍጋር ጸሓይ እንዴ ትየመመው ከድሞ ህለው። እሎም ኣላት ካፊ ለዕንዱቃም አጋር ሐካይም እተ ምንተሐት ሐምስ ሰነት ለዓማሮም አግሩዝ ወዐመሲ ዲብ ራዐዮት ወለልዐዬ ሕማማት ዲብ ዳፍየት ከድሞ። እት ምዴርየት ሰንዐፈ እብ ዓመት ሰስ መራክዝ ዓፍየት ታምም ክድመት ለልህይበ ህለ። እለን መአሰሳት እለን ዝያድ ዲብ ዳፍየት ሕማማት ወለሐመ ዲብ ሳረዮት ከድመ። መትመዳድለ ለህይባሁ ከደማት ህዬ ምስለ መነዘመት ዓፍየት እዲነ ለትህይቡ ምክር ወሕኩመት ኤረትርየ ክም ሰያሰት ስትራተጅየተ እንዴ ጸብጠት ትከድም እቱ ለህሌት። ዎሮ መጅተመዕ እት መሳፈት 10 ኪሎ ምትር ከደማት ዓፍየት ለረክብ ምኑ መርከዝ ዓፍየት እግል ለህሌ ቡ ለልብል ቱ። እሊ ህደፍ እሊ ህዬ እትሊ ወክድ ጎነ ብጾሕ ክም ህለ አሰይድ አሴር ወዴሕ።

እት ሐሰያት ምፍጋር ጸሓይ ሰንዐፈ ለነብር ሸዐብ አሰክ መራክዝ ዓፍየት እግል ለአትቀባብል ምስል ሪም አርድ ወብዕድ መሻክል ኢጠፋሐት አርድ ሰበት ህለ፡ ከደማት ዓፍየት ዝያድ እብ አጋር ሐካይምቱ ልትህየብ ለህለ። እሊ ህዬ እት በቃዐት ክድመት እንዴ ረከዘው እግል ልክደሞ እቱ ጅህድ ገብእ ህለ። ለበዝሐ መአሰሳት ከደማት እጅትማዕየት ምዴርየት ሰንዐፈ እት ባካት ሕዱድ ተን ለህለየ። እሊ ህዬ፡ ምን መዐደይ ሕዱድ ለመጽእ ሕማማት እግል ራቀቦት ሴድያይ ቱ። ለመአሰሳት ለህለየ እቱ ህዬ መርከዝ ዓፍየት ሞኽሰይዶ፡ መርከዝ ዓፍየት ሰርሐ፡ መርከዝ ዓፍየት ላሕዮ ወመርከዝ ዓፍየት ጎሎ ዲብ ክል አምዕላይ ከደማት ለህይበ ለህለየ ተን። እለ ምዴርየት እለ ዲብ ሕዱድ አቶብየ ሰበት ህሌት ህዬ፡ ምን መዐደይ ሕዱድ ለመጽእ ሕማማት ዝያድ እህትማም እንዴ ህበው ክም ሸቁ እቱ፡ አሰይድ አሴር ለሐብር። ለልትርኤ ሕማማት ህዬ ብዞሕ ክቡድ ምንመ ኢኮን፡ ለበዝሐ ወክድ ነቃስ ነዳፈት እቡ ለመጽእ ሕማም ልትርኤ። እምበል እሊመ፡ ሕማም መሸርዐን አክላብ ዲበ ለልትርኤ እቱ ወቅት። ውዛረት ዓፍየት ምስል ውዛረት ሐርስ ወእዳረት ምዴርየት እብ መትዓዋን ምህም ከጥዋት ክም ነስኡ ለሐብሮ።

ክም ፍድኢት አግሩዝ፡ መታብዐት ዐመሲ ወቀየሶት ደቀጥ ደም ለመስል ከደማት ዓፍየት እት ክል-ክልኡት ወሬሕ እብ ትሉሉይ ልትህየብ። "ሐቴ ዐምሳት ወላዲት፡ ዲበ ናይ ሰልፍ ሰለስ ወሬሕ ዕምስናህ፡ ዲብ መርከዝ ዓፍየት እግል ትምጻእ ወጅብ" ለቤለ አሰይድ አሴር፡ እሊ ለህለ እለ መሻክል እግል ትፈርግ ሴድያይ ክምቱ ወዴሕ። እብ አሳስ እሊ ሓለት ዓፍየተን እግል ልድለየ አሰክ መራክዝ ዓፍየት እንዴ መጽአየ ሓለት ዓፍየተን ለደልየ ዐመሲ እብ 15 ምእታይት ዐቦት ‘ኤ’ ፍድኢት፡ 92 ምእታይት በጼሕ። እሊ ሰብ መቅደረት ምን ሰንዐፈ እንዴ ትብገሰው ዲብ 13 ባካት እት ልትሐረኮ ወለአትቀባብሎ ለህዩቡ ለህለው ክዳማት ሰበት ትወሰከ እቱቱ። አሰክ ዲብ መዳርስ እንዴ ጌሰው ህዬ እግል ደረሰ ወሙደርሲን እብ ክሱስ ዓፍየት ተዕቢኣት ወፍሕሰ ዓፍየት ወዱ። ዮም ዓመት ህዬ፡ ምን አቅሊም ዎሮ በዐል መቅደረት ሕማም አግሩዝ እንዴ ትጠለበ እት 5 መዳርስ ናይ ልብ ወብዕድ ሕማማት አግሩዝ እንዴ ትፈረገ፡ አሰክ ለትወቀለ ሕክምነ ለለእከዎም ህለው። እትሊ ወክድ ጎነ ህዬ፡ ሕሙም አሰክ መርከዝ ዓፍየት ክም ሓለት ዓፍየተን ለደልየ ዐመሲ እብ 15 ምእታይት ዐቦት በጼሕ። እሊ ሰብ መቅደረት ምን ሰንዐፈ እንዴ ትብገሰው ዲብ 13 ባካት እት ልትሐረኮ ወለአትቀባብሎ ለህዩቡ ለህለው ክዳማት ሰበት ትወሰከ እቱቱ። አሰክ ዲብ መዳርስ እንዴ ጌሰው ህዬ እግል ደረሰ ወሙደርሲን እብ ክሱስ ዓፍየት ተዕቢኣት ወፍሕሰ ዓፍየት ወዱ። ዮም ዓመት ህዬ፡ ምን አቅሊም ዎሮ በዐል መቅደረት ሕማም አግሩዝ እንዴ ትጠለበ እት 5 መዳርስ ናይ ልብ ወብዕድ ሕማማት አግሩዝ እንዴ ትፈረገ፡ አሰክ ለትወቀለ ሕክምነ ለለእከዎም ህለው። እትሊ ወክድ ጎነ ህዬ፡ ሕሙም አሰክ መርከዝ ዓፍየት ክም ዛህረት ሕማም ኤች.ኣይቪ ኤድስ ዲብ በሕ ደረጀት ክሪት ህሌት። ናይ ስፈር ህዬ፡ እብ ለገብአ ፍሕሰ እግል ልትረከብ ሰበት ቀድረ እግል ራቀቦቱ ሸቅል ትሩድ ገብእ ህለ። ሕማም ጥገዕ ምነ ምዴርየት እግል አሰረቶትመ ጅህድ ገብእ ህለ።

ክም አርአየ ሸ'ሬሕ። ዲብ መርከዝ ዓፍየት እንዴ መጽአየ ለልትፈረጀ ህዬ፡ ዲብ እሊ ወክድ አዜ ሐድ 65 ምእታይት ባጽሓት ህለየ። ለ10 ምእታይት ምን እለን ለትብህለየ ህዬ፡ ዲብ መርከዝ መጸበሪ ዐመሲ እንዴ ጸንሐየ ለልትፈረጃ ተን። 99 ምእታይት ምነ ዲብ ሐን ዕያደት ለልትወለዶ ዓሉቅ ህዬ፡ ምን ሞት ነግፎ። ሰበት እሊ፡ እለ ብጾሕት ለህሌት ደረጀት ለተአትናይት ሰበት ተ፡ እብ ለትወቀለት እግል ልክደም እተ ዕንዱቃም ህለው። እትለ ሰነት እለ ዕልብ ናይለ እብ ዐመልያት ለወልደየ ህዬ፡ እብ 22 ምእታይት ወሰከ። እሊ ዐመልያት እሊ ዲብ እሰብዳልየት ማዕየ ገብእ እት ህለ፡ ዲብ ክሉ መራክዝ ዓፍየት ህዬ መጸበሪ ዐመሲ ህለ።

ናይ ፍድኢት ከደማት እትሊ ወክድ ጎነ ዲብ 85 ምእታይት ባጽሕ ህለ። እብ ፍንቱይ ናይ ቪታሚን መጽእ ከዲም እንዴ ኢገብእ፡ ሰብ መቅደረት ዓፍየት አሰክለ ሕሙም ለህለ እቱ እንዴ ተሐረከው ፍሕሰ ዓፍየቱ ውድየት ወኣድውየት ሂበት ክም ሰያሰት ሕኩመት እንዴ ረከዘው ክድሞ እቱ ለህለው ቱ። እት እሰብዳልየት ሰንዐፈ ናይ ቲቢ፡ ጥገዕ ለመስል ፍሕሰ ገብእ። እተ መራክዝ ዓፍየት ዎሮ ሕማም ቲቢ አው ጥገዕ ለጻብጡ ነፈር ትረከበ ምንገብእ፡ እተ ሕሙም ለትረከበ ዲበ ዐድ እንዴ ጊሰከ እግል ዓኢለቱ ወገወውሩ ፍሕሰ ገብእ። ምስል እሊ ዲብ 9 አካናት እብ ምራድ ኖስ ናይ ኤች.ኣይቪ ኤድስ ፍሕሰ ገብእ ህለ።

ብዕድ ክለን ዐመሲ ቀደም ወክድ ወሊደን ናይ ኤች.ኣይቪ ኤድስ ስፈር ወሐለግ ፍሕሰ ወድየ። እት ዴሸ ወደረሳመ ተዕቢኣት ዐደዮ ኤች አይቪ ኤድስ ገብእ። እብ አሳስ እሊ እትሊ ወክድ ጎነ ዛህረት ሕማም ኤች.ኣይቪ ኤድስ ዲብ በሕ ደረጀት ክሪት ህሌት። ናይ ስፈር ህዬ፡ እብ ለገብአ ፍሕሰ እግል ልትረከብ ሰበት ቀድረ እግል ራቀቦቱ ሸቅል ትሩድ ገብእ ህለ። ሕማም ጥገዕ ምነ ምዴርየት እግል አሰረቶትመ ጅህድ ገብእ ህለ።

ለኢልዐዬ ሕማማት ምነ ዲብ ምዴርየት ልትርኤ ለህለ ለዐበ መሻክል ዓፍየትቱ። እብ ፍንቱይ ደቀጥ ደም፡ ሰከሪ ወፋጽም፡ ፍሐሳት ለወዱ እቱ ወኣድውየት ለልህይቦ ዲቡ መራክዝ ዓፍየት ህለ። ዐመልያት ዕንታት መ እብ ለትወቀለት ደረጀት ልትሸቁ እቱ ለህላቱ። እብ ፍንቱይ ቅርሐት ዕን እት እዳራት ደዋሒ ፈተሾት ገብእ ወለ ሕማም ቅርሐት ዕን ለጸንሐት እቶም አንፋር ዲብ እሰብዳልየት ዐመልያት ለወዱ እቡ በክት ልዳሌ እግሎም። ነዳፈት እብ ከሰለ ህዬ፡ መትነፍያት አሸቀት ዲብ ኩሉ ዐዶታት እብ ደረጀት ምዴርየት እንዴ ተዐለነ ልትከደም እቱ ህለ። መትነፍያት እግል ዓበዮት ወኣድመኖት ህዬ፡ ልሳዕ ተዕቢኣት ክም ለአትሐዜ አሰይድ አሴር ወዴሕ።

እብ አሳስ ሐብሬ አሰይድ አሴር፡ እትለ ሰነት ጎነ ዝያድ 20 አልፍ መዋጥኒን ዲብ መአሰሳት እንዴ መጽአው ክድመት ዓፍየት ረከበው ወሐድ 1500 ለገብአ ዲብ ሕክምናታት እንዴ ሰክበው ትሳረው። ክም ሰታት ናይ መአሰሳት ዓፍየት ህዬ፡ እሰልፍ ክል ነፈር እብ ፈዛዐት ሕማማት እግል ልዳፈዕ ወልራቅብ፡ ካልኣይ ለገብአ ነፈር አሰክ ሕክምነ ዶል መጽእ እንዴ ኢሰክብ እንዴ ትሳረ አሰክ ቤቱ እግል ለአቅብል፡ ሳልሳይ ህዬ ለልኣትሐዜ ገብአ ምንገብእ፡ እት ሐንቴ ሕክምነ እንዴ ሰክበ መትሳራይቱ። እትሊ ወክድ ጎነ እብ ደረጀት እዲነ ርኤነ ምን ገብእ፡ መአሰሳት ዓፍየት እት ቀበተን ለህለ አረክሰት ብዞሕቱ። ሐማይም እግል ልትሳረው ክም መጽአው፡ እብ ብዕድ ሕማም እግል ልትጸበጦ ቀድሮ። ሰበት እሊ እት ሕክምነ እንዴ ሰክብከ መትሳራይ ናይ ኣክር ሕርያን እንዲኢኮን፡ አወላይ ሕርያን ክም ኢኮን አሰይድ አሴር ለአፍህም።

ባነ ተዐሊም

መዳልያይ፦ ሙኒር ሳልሕ ገመ

እብ ውዛረት ተዕሊም እት ክል-ክልኤ ሳምን ለትዳሌ

ዕ ል ም
እድንየ ሚ ተ?

ቀደም እብ ዕላቀት እድንየ ወጸሓይ ህድገትነ ሰልፍ፣

እድንየ ሚ ተ? እብ ከፎ ትትከወን? ወእት አየ ህሌት? ለልብል ሰኣላት እግል ንብለስ ለአትሐዜ።

ሰመ ዶል ነአቀምት የምአለቡ፡ ከዋክብ፡ ወሬሕ፡ ጊም፡ ሐሚሰናይ ውብዕድ ሓጃት እንርኤ። እሊ ከዋክብ፡ ወሬሕ፡ ፕላኔታት ወእት ምግቦም ለሀለ ፈዳእ ወጋዝ ለከምክም ኮን ልትብሀል። ኮን ቀደም ቢልዮናት ሰኖታት ለሳደፈ ድቁብ እንፈጃር ፍንጌ ትሩድ ሚዛን ለቦም ጋራት እብ big bang ለልትአመር ሐሳብ ክም ትከለቀ ልትአመር። ኮን አሰክ እሊ ወከድ እት ፈይሕ ገይስ ሀለ። ኮን ጌዳን ለአለቡ infinite Galaxies ክም እምሖሌዕ ወ ብዕድ ስርዐት ከዋክብ ሸምል።

እሊ ሕነ ለህሌነ እቱ ጋላግሲ ህዬ ሐንቴ እምሖሌዕ/ ሚልክወይ ልትረከብ። እሊ ዝያድ ቢልዮን ኮዋከብ ዲብ ሐንቴሁ ከምክም። ጸሓይ ህዬ ናይ ሕበር ኮከብ ፍንጌ ብዝሓም ከዋክብ ተ። ጸሓይ ምግብ ሰርዐት ጸሓይ ናይ እሊ ኮን ተ። ሰማን ፕላኔት ወ አውረሐት ተን/ comets፡ asteroid፡ meteoroid ወለትፈናታ ጋዛት ከምክም። ፕላኔታት እብ ንዙም ገበይ ዲብ ድዋር ጸሓይ ደውሮ/ ከሎ።

እሎም ፕላኔታት እሎም እት ክልኤ መጅሙዐት ልትከፈሎ። ሀቶም ህዬ ናይ ከርስ ወናይ ከደን እንዴ እምቤ እንፈንትዮም።

ናይ ከርስ inner planet ሚርኩሪ፡ ቬኑስ፡ ምድር ወ ማርስ ቶም። እሎም ናይ ከርስ ለልትባህሎ ፕላኔታት ምስል ናይ ከደን ዶል እንርእዮም ንኣይሽ ወከባደት ላቦም ቶም።

ናይ ከደን outer planet ህዬ ጁፒተር፡ ሳቱርን፡ ኡራነስ፡ ነፕቶን ወ ፕሉቶ ቶም። እሎም ህዬ እብ ቅያስ ዐባዩ ቶም። እብ ከባደት ላኪን ቀላይል ቶም።

ተርቲብ ምድር ዲብ ስርዐት ጸሓይ ሳልሰይት ደረጀት ቱ። ምድር ሐቀ ሚርኩሪ ወ ቬኑስ ትትረከብ። እብ ምግባይ ጌማም ምን ጸሓይ 150 ሚልዮን ኪሎ ምትር ትረይም።

ምድር ክልኤ ሐረከት ትመልክ፡ ህቶም ህዬ ክለት አርድ እት ኖሰ ወ ክለት አርድ እት ጸሓይ ልትብሀል።

እት ኮን ምን ነአቀብል፡ ኮን መአንበቲ እው መከለሲ አለቡኒ።

ጸሓይ

ሰርዐት ጸሓይ እግል ጸሓይ እንዴ አመግቤት እት ድዋር ጸሓይ ለደውረ ፕላኔታት፡ ሚትዮራት ወአውረሐት ከምክም። ፕላኔታት እት ድዋር ጸሓይ ለደውረ ሊኒ ገሮብ ተን። ናይ ኖሰን በርህት ወሐፋነት ሰበት አለበን ምን ጸሓይ ረክበ። አርድ እት ቅብለታይ ወግብለታይ ሰር ምክላል ምድር አክል-ሕድ ለትከፍለ ለዐቤት ክሎሊት ኢኳቶር ትትብሀል።

ጸሓይ ምግባይ ግዝፍ ለበ ኮከብ ተ። ጸሓይ ምነ ብዕድ ከዋክብ እት አርድ ለቀርበት ኮከብ ሰበት ገብአት፡ ዐባይ እንዴ ገብአት ትትርኤነ። ጸሓይ ምን አርድ 150 ሚልዮን ኪሎ-ምትር ትረይም። እበ ምን አርድ ራይመቱ ለህሌት ዶል ገዛፍ ወ ዶል ንኢሽ ክምሰል ትትርኤነ ወድየ። ጸሓይ ሰኒ ዐባይ ወክምሰል ኩረት ክብት ላተ፡ ሕንብረ ስርዐት ጸሓይ ተ። ጸሓይ እብ ጋዛት ሕፋን በህለት ሃይድሮጅን ወሄልዩም ትትከወን። ግዳማይ ሐፋነት ጸሓይ አስክ 6,000 ዲግሪ ሰንቲ ግሬድ ትበጼሕ።

አስክ እለ እሙራት ለህለየ ሰማን ፕላኔታት ተን። ህተን ህዬ፡ ሚርኩሪ፡ ቬኑስ፡ ምድር፡ ማርስ፡ ጁፒተር። ሳቱርን፡ አራንስ፡ ወኔፕቶን ተን። ለክም ታስዐይት ትትሐሰብ ለዐለት ፕሉቶ ፕላኔት ለልአብለ ጋራት ሰበት ነቅሰ ምነ፣ ምን ፕላኔታት

ፈግረት። ለዐቤት ፕላኔት ጁፒተር ትገብእ እት ህሌት፡ ለነአሸት ህዬ ሚርኩሪ ትትብሀል። ፕላኔታት ክልኤ ጅንስ ደዊር ወድየ።

1. ዲብ ኖሰን ለወድይሁ ደዊር ከሊል ልትብሀል

2. ዲብ ደዋር ጸሓይ ለወድያሁ ደዊር ህዬ መትፈታት ልትብሀል::

ምነ ሰማን ፕላኔት ሐቴ እለ ሕነ እንነብር እተ ለህሌነ ምድር ተ። ምድር ክምሰለ ብዕዳት ፕላኔታት በርህት ወሐፋነት ምን ጸሓይ ትረክብ። እት ፍዳእ እንዴ ትጠለቀት ህዬ ትትረከብ። ምድር እምበል በጢር ኩሉ ዶል ትትሐረክ። ክልኦት ለትፈናተው ጅንስ ሐረከት ህዬ ተአትጋይሰ። ለዎሮት እት ኖሰ ለትወድዩ ደዊር መትፈታት ልትብሀል። ለካልኣይ ህዬ እት ድዋር ጸሓይ ለትወድዩ ደዊር ክለት ልትብሀል።

ሀ) መትፈታት

አርድ ምን ቅብለታይ ረአሰ ምድር አስክ ግብለታይ ረአሰ ምድር እብ ምግበ ለለሐልፍ ሕንጣጥ በ። ህቱ ህዬ ጸገት-አርድ ልትብሀል። ጸገት አርድ ራትዐት ወዕንት ተ። አርድ እት ጸገተ፡ ቅብላት ደዊር 24 ሳዐት ነስእ። እሊ ደዊር እሊ ህዬ መትፈታት ልትብሀል። አርድ እት ጸገተ እግል ቲዱር 24 ሳዐት አው ሐቴ አምዕል ነስእ ምነ። አምዕል ወላሊ አርድ እት ኖሰ እት ትደውር ልትከለቅ። አምዕል እምብል እት ህሌነ በርህት ጸሓይ ለእንረክብ እቱ ወላሊ ህዬ በርህት ጸሓይ ለአለቡ ከፈፍል አምዕል ቱ። አርድ እት ኖሰ ትደውር እት ህሌተ፡ ለእት ገጽ ላሊ ለሀለ አዳም፡ ጸሓይ እት ትፈግር ልርእወ። ለእት ገጽ አምዕል ለሀለ አዳም ህዬ፡ ጸሓይ እት ትወድቅ ልርእወ። ክል ዶል ሰር ናይ ገጽ-አርድ ጸሓይ ሰበት ልርኤ፡ በርህት ጸሓይ ረክብ። አምዕል ህዬ ገብእ። ለታርፍ ክፋል (ቅብላትለ አስክ ጸሓይ ለልርኤ ክፋል) በርህት ጸሓይ ኢረክብ። ሰበት እሊ ህዬ ላሊ ገብእ። አርድ ምን ምውዳቅ ጸሓይ አስክ ምፍጋር ጸሓይ ሰበት ትደውር፡ ጸሓይ ምን ምፍጋር ጸሓይ አስክ ምውዳቅ-ጸሓይ ለትደውር ትመስለነ። ምናተ ጸሓይ ኢትደውር

ለ) ክለት፡

ምድር እት ድዋር ጸሓይ ለትወድዩ ደዊር ክለት ልትብሀል። ምድር እት ድዋር ጸሓይ ሐቴ ታመት ክለት እግል ተአትምም 365 ወርዐዕ (1/4) አምዕል ነስእ ምነ። እሊ ህዬ ሐቴ ሰነት ቱ። እብሊ ሰበብ እሊ ህዬ እት ድዋር ጸሓይ አርበዕ ሐናት ሰነት ልትከለቀ። ህቶም ህዬ፡ ከረም፣ ቀይም፡ ሐጋይ ወለሐተይ ልትብሀሎ።

መ ጤ ጣ ም

እሊ ርክን እሊ ለትፈናተ አርእሰ፡ መዋዴዕ ወመዕሉማት ምን ለትፈናተ ዓያን ለልዳሌ ዲቡ ርክን ቱ።

ለለትዐጀብ ጋራት

* እብ መግባይ ቅያስ ጅነ እንዴ ልትወለድ ምን 350 አስክ 400 ግራም ልትመዘን። እሊ ባህለት አስክ ወድ 18 ሰነት በጽሕ አርባዕ ዕጽፈ አወላይ ሚዛኑ ክም ወስክ ልትአመር።
* ሕጁባም አውመ ለኢልርኡ እንፋር እት ሕልም ልርኡ።
* እብ መግባይ ቀያስ ዎሮ ነፈር እት አምዕል 3,000 አፍካር ለሐሰብ።
* እንዴ ተሐሰብ ሰከብከ ምን ገብእ፡ ሐንገልከ ላሊ እብሪመ ሸቁ ልትመዬ ወእንዴ ተዐበ ቀንጽ።
* እብ ቅሩትነ ነብረ በልዐነ ምን ገብእ ሚዛን ገሮብነ እግል ነአንቅስ እንቀድር።

ነብራነ አዳወርነ ምን ገብእ ጨቅጥ እንዴ አንቀስነ ለትወቀለ ንዛም ሓቀቀት ነብረ እግል ለሀሌ እግልነ ቀድር።

* እብ ዕሉም ለትአከደ ሐቃይቅ ምስል መስኒከ አው መለሀይከ መትሃጃከ ጨቅጥ ለአነቅስ።

አድጋማት

ድግም፡ ኬማ ወወልደ

ኬማ ወወልደ ዐሊ ዐጣል ዐለ እሎም። ወሐር እሊ ዐጣሎም ትዘመተ ምኖም። ወለዛምተቱ ገሌ ቅሬን ቶም ልብሎ ወገሌ አጽላም ዘምተዎ ምኖም። ዐሊ ወድ ኬማ ረድኣ ወእግል ለዐጣል ምን ለዛምትት አተክረዩ ወአሰር እሙ ከብቡ ሀለ። ከለእት ፍንጌ ኬማ ወወልዳ ለሀለ ከዋክብ ለዐጣል ቱ ልትብሀል።

ርያደት ሐንገል

እሊ ለተሌ ሕበር ንሽቁ፡
ሰኣል፦
እብ ሰበብ መትፈታት ምድር አምዕል ወላሊ ክም ልትከለቅ እግል አከዶት እት ቤት ድብእት ሐቴ ተምሳል ምድር (ግሎብ)፣ በጣርየት ወ መሐበራት ነአትዳሌ። እበ ሰምጠ ግሎብ ለዎሮት እሻረት ኒዴ። በጠርየት እንዴ ወለወነ ነአዱረ። ሚ ነአቀምት።

በሊሰ

።።ሂሃጋሂሀ ሂሁሪ ፊሂሃ ሂሀ ቢጋሀሂ ሒሀሀ ፱ቢ ሀበሀ ቱሀሁቂሀ ።።ሂሃሬሂ ጋሏሂሀ ሃየፊሂ ሁ።ሂሬ ሂቱዛ ሒሂበሀ ቱሂ ሒበጋከ ሒፅጋሠሀሀ

የፍኖት

ከልሹም መሐመድ

ሰለሰ እት ሐቴ፡ ዓፍየት እግል ትሰኔ

እድንያይት ሳምን አትፋዘዕ ምን ከህላት ድድ አንፋስ (World Antimicrobial Resistance Awareness Week (WAAW))ዮም ዓመት - 2026 እት ዐለም ምን 18 አስክ 24 ኖሽምበር፡ ሐቴ ዓፍየት፡ ሐቴ ምስዳር፡ ከህላት እት ድድ አንፋስ

አዜ ነአብጥሩ “One Health, one action: Prevent AMR now”) እት ሐንቴለ ትብል ስቅራት ትዘክር ዲብ ሀሌት፡ ዲብ ኤረትርየ ዐድነ ሀዬ ምን 16-22 ኖሽምበር፡ “ምስል እንዴ በጠርነ ከህላት አድውየት ድድ አንፋስ ንክረዕ!” እበ ትብል ስቅራት ክም ትዘክረት፡ ዲብለ ሐልፈት ጥብዐትነ ቃርኣሙ ሀሌኩም ሓይሳም ቁርአት።

እተ ሳምን ለገብአ ተዕቢኣት ውዛራት ዓፍየት፡ ሐርስ፡ ወአርድ ማይ ወድዋር ምስል፡ ሸዐብ እግል ልፍዘዕ በራምጅ እንዴ አፍገረየ ሸቀየ። መትነፋዕ አድውየት እበ ራትዐት ገበዩ ጀላብ እግል ልግበእ፡ አግደ ለከሰሰን ጀሃት ወክሉ ሙጅተማዕ ሀዬ እብ ዓመት እት ምዕላይት ወራቱ እብ ፈዛዐት እግል ልክደም፡ ሰልሲተን ለውዛራት እብ ሕበር እብ ገበይ ዔማት አክባር ሊከ ቀደመየ።

መመቅረሓይት ወጠንያይ በራምጅ ዳፍየት ከህላት ደወ ድድ እንፋስ፡ አሰይደ ሳብሪነ ምሉጌተ፡ ምስል ኤሪና እተ ወዴተ መቃበለት፡ እት አድውየት ድድ አንፋስ ከህላት ለጠውር፡ አሰባብ አምራድ ላቱ አጅናስ ባክቴርየ፡ ሻይረስ፡ ፋንጋስ ወባልዒን ለመስል አንፋስ እት ወስክ መጽእ እት ሀለ፡ ፍዓልየት ናይለ እግሉ ለቀትል አሰርየት እት ነቅስ ለትመጽእ እብ ሓለት ትሳድፍ ክም ሀሌት አብረሀት።

አሰይደ ሳብሪና እንዴ አትሌት፡ እብ ሰበብ ከህላት እት አድውየት ድድ ትንፋስ እብ ቀላል ልትሳሬ ለዐለ ሕማማት እግል ልትዳዌ ሰዱድ ጋብእ ክም ሀለ፡ ለልትሳረው ህዬ ወቅት ብዞሕ ዲብ መአሰሳት ዓፍየት እግል ልጽንሖ ልትቅሰቦ ወአረይ ከሳር ገብኦ ክም ሀለው ሐበረት። ሐብሬሀ እብ አተላላይ፡ እሊ ቴለል እሊ ክል ሰነት ዲብ ዐለም ሞት ዝያድ ሚልዮን ነፈር ሰበብ ሰበት ሀለ፡ ሕሰር ዛይድ ክም ለአስትህሉ አፍሀመት።

ሰለሰ ለውዛረት እት ሐቴ እግል ልሸቀየ እግልሚ አትሐዘ

አትኣሳር (ታያን) ናይ ሀለዮት ከህላት ድድ አንፋስ ክምሰልሁመ ካፍሖት ከህላት ድድ አንፋስ እብ ውዛረት ዓፍየት ሌጠ እግል ልትሰርገል ለቀድር ወቀይ ኢኮን። መሻረከት ክሉ መጅተመዕ ምንመ ጠልብ፡ ውዛራት ሐርስ ወማይ፡ አርድ ወድዋር ለናይ ቅሩብ መሻቂት ውዛረት ዓፍየት እግል ልግበአ ደሩራቱ። ክለን እንዴ ትሳደየ ለአንፋስ በሀለት ባክቴርየ፡ ሻይረስ፡ ፈንገስ ወብዕዳም ባልዒን ወአንፋስ እበ ሀለ አድውየት እንዴ ደምደመያሀ። አዳም ወንዋይ ወብቅል እብ ቀሊል ምን ሕማም እግል ልትሳሬ ክም ቀድር መትጻጋም ቱ።

ውዛረት ዓፍየት እንትብሀ እተ እግል አዳም ልትአዘዝ ድድ ባክቴራይታት ወብዕድ አንፋስ ከአፎ ልትነሰእ ክም ሀለ፡ ምነ እሙር ቅያሱ እግል ኢልሕለፍ ወእት ምግብ እግል ኢልትካረም ቱ። ደወ ዲበ ልትሐዜ ዲቡ ወክድ ሌጠ፡ እበ ዋጅብ ቅያሱ፡ እተ ሕድድት አምዕሉ እግል ልትነሰእ መስኡልየተ እንዴ ረፍዐት ትከድም። እግልሚ- እለ ሐቀ ኢትገብእ ለባክቴርያታት ምነ እሙም እሉ ዐለ ሰራት እንዴ ነጀ ከህላት አድውየት ለጠወረት ዚረትለ ባክቴርየ ዲብለ እስብዳልያት ወዓም ገቢል ልትነሸር ከሐዮቱ ስድት ትገብእ።

ውዛረት ሐርስ፡ እት ዓፍየት ንዋይ ወብቅል እንዴ ረከዘት ትሸቁ። ሄራር መትነፈዕ አድውየት ንዋይ ወሐርስ ታቤዕ። ድድ ባክቴርያታት ወብዕድ አንፋስ ህዬ ክሉ ጅንስ ንዋይ፡ ደወርህ፡ ብቅል ወዕጨይ ልትሳሬ እቡ። ከእሊ አስርየት እበ ራትዐት ገበዩ እት መዓል ኢወዐለ ምንገብእ፡ ለእተ ንዋይ ወብቅል ሀለ አንፋስ ከህላት አድውየት ለአጠውር። ወህቱ እብ ነብረ ወእብ ዱቅሪ ተማታም እት አዳም እንዴ ሐልፈ ለዐቤት ደማር ዓፍየት ለአጀሬ።

ውዛረት አርድ፡ ማይ ወድዋር ዝያድ እት ዓፍየት ድዋር እንዴ ረከዘት ሀዬ ከህላት ድድ አንፋስ ለጠወረ ከረ ባክቴርየ ወብዕድ ባልዒን ወሸቅሉ ለአትመመ ለልትሸነክ አድውየት ዲብ ማይ ወትርበት እግል ኢልትሓበር ታይን ወሐል ክም ልትባሰር

እሉ ትወዴ። ይብሰት ወጥልት ግማመት እስብዳልያት፡ ናይ መአሰሳት ሐርስ፡ ፈርመሽያት ወብዕድ መአሰሳት እት ዔማት ማይ እንዴ ተሓበረ ሔዋን ዐድ ወከደን ወብቅል ለአከሴሕ።

ከግማመት ድዋር እበ ኢተአከሴሕ ገበይ እግል ትሸነክ ብእተ።

ከእለን ውዛራት ምስል ክሰሔ ድዋር ወከህላት ድድ አንፋስ እግል ልጋበሀ እግል ልቅደረ ብእተን -ጀላብ ሰላመት ገቢል ወክሉ መክሉቅ። ለዓፍየት አዳም፡ ዓፍየት ንዋይ ወብቅል ወዓፍየት ድዋር ለትዐለመው ዳርሳመን አምርም እት አታማም ሕድ እግል ልትነፍዑ እቡ እሊ መስል ለትመቅረሐ ሸቅል ወቅት ለጠልቡ ቱ።

ለመቅሬሕ ወሰርገሉ

እተ እሉ ወድየ ድራሳት ወታያን ደካትረ ወብዕዳም ዑለመ እት ሐዮት አዳም፡ ንዋይ ልግበእ ወአትክል መትኣካር ወኢልሙድ ቴለል ረአው ምንገብእ፡ ሐብሬ ናይ መትደጋግ ወሻፍገት ሐብሬ እንዴ ተሀየበት፡ ጫፍቅ ድራሳት እንዴ ገብአ ለሓለት አጊድ ሐል ልትዳሌ እለ።

በርናመጅ ሸቅል ልትመሳሄ

ለሓለት እት ገሸለት ትገይስ ሀሌት ምንገብእ ለከረዐ በሊስ ሻፍግ እብ ሕበር ወመቅሬሕ ልትዳሌ እለ

ደሐነ ለተአከደት ገበይ ነወኮት ግማመት ወእዳረት መትነፈዕ ማይ እንዴ ትዳለ ለምን እስብዳልያት፡ አካናት ሐርስ ወፈርመሽያት ለፈግር ረሳስሕት እት ማይ ወትርበት እግል ኢልትሓበር ወክስሔ እግል ኢልሰብብ ለሔሰ ኤታን ፈግር።

መንበሮነ ምስል ንዋይ ወብቅል ለትጸበጠት ሰበት ተ፡ ዓፍየት እሎም ሰለሰ ዐቂብ ዓፍየት ክሉ ሙጅተመዕ ሰበት ገብአ እግል ኤረትርየ እንዴ ትመቅረሕከ ሸቅየት አካኑ ዐባይ ተ።

ካፍሖት ከህላት ድድ አንፋስ

ድድ አንፋስ ዶል ለአትሐዘከ ሌጠ ንሰእ፡ ግንፈእ፡ ፍጋር ወለመስሉ ሻይረስ ለአምጸአዩ ሕማም እግል ትዳዌ ድድ አንፋስ ኢትንሰእ

እብ ሐኪም ለተአዘዘ እከ ሌጠ ንሰእ፡

እት ቤት ለጸነሐከ አው ምን ብዕዳም ለትወሐሰካሀ ሐደድግ ደወ ኢትንሰእ

ለተአዘዘ እከ ድድ አንፋስ እብ ዋጅቡ አትምሙ፡ አትካራም እግል ለአንፋስ (ባክቴርየ) ክም ልክህሉ ወነቢር ክም ለአተላሌ ወዴ።

እደይ እብ ማይ ወሳቡን ሕጸብ፡ እደይ ላጼሕ አንፋስ ኢበጽሑ ወእት ነሰእ ደወ ኢትትሐገዘ።

ንዋይ ሐቀ ለሐምም እብ እዴ ኖስከ ደወ ኢተሀብ፡ በዐል መቅደረት እንዴ አሰአልከ እብ ልትሀየበከ መምሬሕ ንዋይከ ሳሬ።

ንዋይ ናይ ፍድኢት ወቅቱ ዕቀብ እሉ

እደይ፡ መትሻቀዩ ነብረ፡ ሰካኪን ወብዕድ ኣላት እብ ነዳረት ጽበጡ፡

ሰን፡ ሐሊብ ወቤጭ ሰኒ አብሸሎት

ለኢበሸል ኩዳር ወፈዋኪህ ሰኒ ሕጸቡ

ለኢትነፈዕ እቡ አድውየት ኢተአንድድ፡ ኢትድፈን ወእት ሐማም ኢትልከፍ፡ እበ ዋጅበት ገበይ ነወኮቱ።

መዕለይ ማይ ወማይ ሲቶ እብ ነዳረት ጽቡጥ፡

ምን ንዋይ እት አዳም ለለዐዴ ክም ሕማም ከልብ ሸርዑን፡ ሕማም አቀልያት፡ ነፍር፡ ቲቢ፡ አጽሩድ፡ ለሸማንየ

ለመስል ሕማማት ምኑ እግል ንንጄ ንዋይነ እት ወክዱ ነአፈድእ፡ ለሐመት አጊድ እንዴ ፈንቴናህ በዐል ምህነት ነአርእየ፡ አመት አለበ ለመይት ሔዋን ሲጋሀ ኢንብለዕ።

ፍሬ-ካድም

ኣድም አብሐሪሽ

ሐርስ ወሙነት

ቦካሺ፡ ሻፍግ ወወጂብ ሽፍር

ቦካሺ ለትብል ከሊመት እብ ህግየ ጃፓን እት ገብእ፡ እብ ሽክል ኮምፖስት እት መደት ሐጫር ለልትሽቄ ሽፍር ቱ። ዮም 'ቦካሺ' እብ ከአፎ ክም ልትዳሌ፡ ሰፋየቱ፡ ጽበጥ ትርበት እት አረሻድ ወእተይ እት አበርካት ከአፎ ልትሽረሕ ወብዕድ ጋራት ለከስስ፡ እት ውዛረት ሐርስ በዐል መቅደረት ዐማር ብቅል ሻበት ኣድያም ረዘኔ እንዴ ትሰአልነ፡ ለአዳሌናሁ ክቱብ እሊ ተሌ ቱ፡ ቅራአት በኪተት፦

አሰይደ ኣድያም ረዘኔ

ቦካሺ እግል ተአዳሌ፡ እሰልፍ ጨበል እሉ ትጀሜዕ። ለትርበት ምን አየ ተአመጽአ ላኪን ኣመሮት ለአትሐዜ። ጨበል፡ ምን ሽፍር በሰር ለኢልትረሽረሽ ዲቡ ከደን፡ ለለዓሊት ጠበቀቱ፡ ወወደድቅ ዕጨይ እብ ብዝሔ ለልትዋደቅ ዲቡ ባካት ድበዕ ምን ትትነፈዕ ለሔሳ ቱ። አክል አዩ ጨበል ክም ትወዴመ ሽርሐቱ ሰኒ ቱ። እሰልፍ ክልኦት ኪስ አውመ ክልኤ ዐረበት ደሩክ ምን ጨበል፡ ወምስሉመ አርበዕ ዐረበት ደሩክ ሽፍር ሔዋናት ተአዳሌ። ሽፍር ደወርህ ምን ልትረከብ ለሔሳ ቱ። ሰበቡ፡ ሽፍር ደወርህ እብ ጽበጥ ናይትሮጂን ርዙቅ ሰበት ቱ።

ሽፍር ደወርህ ምን ኢልትረከበከ ላኪን ናይ ለገብአ ሔዋን ሽፍር እግል ቲዴ ትቀድር። ገፈጭ (ንፈይ-እክል) ምን ልትረከብ ሰኔት ወኢትረከበ ምን ገብእ ህዬ፡ 15 ኪሎ ግራም ሐሪጭ ናይ ለገብአ ጅንስ እክል ነአዳሌ። 15 ኪሎ መትባልሖተ ኢደቀብነ ምን ገብእ፡ 7.5 ኪሎ ሐሪጭ ነአዳሌ። እት ወክድ መትባለዕ ናይለ ኮምፖስት ለልአትሐዜ ቀመም አትሻፋግ ህዬ፡ ለገብአ ሐረስታይ እተ ዲብ አጥራፉ ለሀለ መክተብ ሐርስ እንዴ ጌሰ፡ እሎም እግል ልትሰአል ቀድር። ኢረክበው እሉ ምን ገብእ፡ እት አካኑ ሽን ሐ እግል ልትነፈዕ ቀድር። ህሽሀሽ ናይ ፈሐም ከማን ሰበት ለአትሐዜ፡ እግል ነአዳሌ ብነ። ፈሐም ኢትረከበ ምን ገብእ እት አካነቱ ርሺ አውመ ክርድ ናይ እክል እግል ነአዳሌ እንቀድር። ዎሮ ሊትር ሽን ሐ ለትሓበረ እቱ ሰኬሎ ማይ ነአዳሌ። ኩሉ እሊ ክም አዳሌነ እት ሽቅለት ሐባባሩ ነሐልፍ።

አግቡይ አዳላይ

እሊ ክሉ ክም አዳሌነ፡ ቦካሺ ላዝም እት ምለዕል ምድር እት ሐንቴ ዕዛል እግል ልትሽቄ ሰበት ቡ፡ እሊ ለሳሜናሁ ሓጃት ምስል ነሓብሩ ወሽሙይ ነአትካውሱ። ሐቆ እሊ፡ ምግብለ ኮምረ እንዴ ከሰትነ ሰሙይ እንሽቄ ዲቡ ከለሽን ዐለት እቱ ጀርደል ማይ እንበልስ እቱ። አስክ ከፍዩ ሽሙይ እንረጭቁ። ማይ ቅያስ ለከፍዩ እንወስክ ወነአነቅስ። ኣክር ህዬ ክምለ ናይ ቦሶ (ፕሮቲን) እብ እዴነ እንጨቅም ምኑ ከእንጀርቡ። ማይ ትቃጠረ ምኑ ምን ገብእ፡ ጨበል አውመ ሽፍር ይቡስ እንወስክ ዲቡ ከነሓብሩ። ይቡስ ወጠል ሑድ ዲቡ ሀለ ምን ገብእ ህዬ፡ አስክለ ለአትሐዜ ቅያስ ጸብጥ እግልነ እት ነአነቅስ ወእንወስክ እግል ነአዳልዩ ወጅብ።

እሊ ክም አክለስነ ህዬ፡ ሐቴ ላሊ አክያስ ግልቡባሙ ንትመዬ። ፈጅራተ እንዴ ከሰትናሁ እንባልሱ። ምን ካልእ አው ሳልስ ምዕሉ ሐፋነት ለአነብት። ሐፋነት ክም አንበተቱ፡ ክም ሽክል ፊለት ገጹ ለዐል እንከምሩ። ምን ራቤዕ ምዕል እግለ ክሙር ለዐለ ሕበር ክም ልትፈረሽ እንወድዩ። እተ ሳድስ ወሳብዕለ ምዕሉ ሽሙይ እንባልሱ። እሊ ባላስ እሊ ክም ዘፍፍ ወየብስ ሰበት ወድዩ፡ እግል ነአተላልየ ለብነ ሽቅለት ተ። ኣክር አክል ሕድ ክም የብሰ ዶል ተአከድነ፡ ክሉ አልበሶት ምን ገብእ ወባለሶት ነአበጥር ምኑ። ግድም እሊ ሕበር፡ እት ገርሀት እግል ንነስንሱ ዱሉይ ሀለ በሀለት ቱ። ምን እለ ወሐር እት መንፈዐት አሽፈሮት ነአውዕሉ።

ቦካሺ፡ እንዴ ትሽቀ ዲብ መስለሐት እግል ልውዐል፡ ምን ሰቦዕ ምዕል አስክ 10 ምዕል እግል ልንሰእ ቀድር። እሊ እት እንብል ላኪን ሒን ወአካን ተእሲር ክም ወዴ እግል ነኣምር ብነ። አቅሊም ጋሽ-በርከ ክም መሰል ምን እነስኡ፡ ሓለት ጀዉ ሕፍን ተ። ሰበት እሊ እት ሐቴ ምዕል ክልኤ ኢነት እግል ትባልሱ ለትጀብር ተ። ሰበት እሊ ቦካሺ፡ እት ስስ ምዕል እግል ተአዳሌ ትቀድር። ድዋራት ዐሰብ ህዬ ሐፋነት ድቅብ ሰበት ቡ፡ ምን ሰለስ አስክ ሐምስ ምዕል እተ ሀለ ወቅት እግል ተአጅህዙ ትቀድር። እተ ብሩድ ከበሳታት ላኪን፡ እት አምዕል ሐቴ ዶል ሰበት እንባልሱ፡ እብ ምልሃዩ ቱ ለበሽል። እግል ልትዳሌ ህዬ፡ ዝያድ ሳምን እግል ልክለ ቀድር።

ንዛም መትነፈዕ

ቦካሺ፡ እብ ሽፍር ደወርህ ሽቄናሁ ምን ገብእ፡ ለሽፍር ደወርህ ሕፉን ወጠቢዐት ኪማኢ ለቡ ሰበት ቱ፡ ለብቀል ህዬ ነኣይሽ እት ሀለ ዲብ ሐንቴሁ እተ አቅሩዱ ሰበት እነስንሱ ዲቡ፡ እግል ለአንድዱ ምኒነ ቀድር። ሰበት እሊ ቦካሺ እብ ሽፍር ደወርህ እተ ብቀል እግል ንትነፈዕ እቡ ኣማም ህሌነ ምን ገብእ፡ እተ ረአሱ ጨበል እግል ንፈፌ ከንገልብቡ ሀለ እግልነ። እተ ወክድ ዝርአትነ እግል ንትነፈዕ እቡ ሐቆ ሐሰብነ ህዬ፡ ምነ ዘርአት እት መሳፈት ምን 10-20 ሰንቲምትር እንዴ አሬምነ እንደፍኑ። ጨበል እቡ እግል ንድፈኑ ለጀብረነ ሰበብ ህዬ፡ ልትዳሌ ዲብ ሀለ ዲብ ዕዛል ሰበት ልትዳሌ ሐሬመ እብ ትርበት እግል ንገልብቡ ብነ። እብ ፍንጠር እግል ንነስንሱ ዶል ነሐዜ፡ እተ ወክድ ሐርስ ቀደም ዘርእ ዲብ ገርሀት እነስንሱ ወሐሬ እንሽዕጉ። ሰበቡ ህዬ እተ ወክድ ሐርስ ወዘርእ ካልእ ዶል ልትበለስ ሰበት ሀለ፡ ዲብ ትርበት ሰኒ ልትሓበር ወልትፈንጠር።

መከምከሚ

እብ እቅትሳድ፡ እብ ወቅት ወነሐር እብ ለቀ'ለት ገበይ እት ቀበት ሳምን እንዴ ትዳለ እብ ሑድ ቅያስ ገርሀት ረሓብ ለከፌ ቦካሺ እግል ነአዳሌ ገአነ ምን ገብእ፡ ለሽቅየቱ ሰኒ አስክ እንመልከ፡ እት ባካትነ ምነ ህለው ሰብ መቅደረት ሐርስ ሰዳይት እግል ንትሰአል ብነ። ቦካሺ፡ እበ ሐዜናሁ ቅያስ፡ አስክመ ዲብ ሽንጠትነ እንዴ ከሬናሁ፡ ዲብ ዘሪበትነ ዲብ አፍያት እተ እንዘርኡ ሐምሌ ወብቅል-ቀመም፡ እብ ቀላል እግል ንክሰብ ምኑ እንቀድር።

ቴክኖሎጂ ሐርስ

ሽፍር ኪማኢ፡ ሐርስ አፍሪቀ ለአከሴሕ

ሐረስቶት አፍሪቀ፡ ትርበት ናይለ ለሐሩሱ ምድር ቀሪም እተይ ዲበ ኢትሀይብ እተ ደረጀት ኩሪት ክም ህሌት፡ ወአግደ ሰበብ ናይ እሊ ህዬ፡ ምን ቅያስ ወለዐል መትነፈዕ ሽፍር ኪማኢ ክም ቱ ልትሽረሕ ሀለ። ቀደም 25 ሰነት፡ እት ብሩር ምውዳቅ ጸሓይ ኬንየ ነብሮ ለዐለው ሐረስቶት፡ ምን ዐስር ዳርቀ ለገብእ ምድር ሐርስ፡ እብ ተቅዩም 200 ከሪጠት ዕፉን ለኣቱ ለዐለው፡ እትለ መደት ጎነ ለእተይ ዲብ ምንተሐት 30 ከረጢት ህጉጉይ ሀለ። እሊ ለገኣቡ ሰበብ፡ በዲር ሰኒ ርሽድት ለዐለት ትርበት ግርሆም፡ እብ ሰበብለ ኢለአትካርም መትነፈዕ ሽፍር ኪማኢ እት ትርበት መልሐት ልትበደል ሰበት ሀላ ቱ። ሕኩመት ኬንየ፡ ምን ሰነት 2008 እንዴ አንበተት፡ ዘበናይ ሽፍር እብ ረኪስ ዲብ ተአገርህ፡ ሐረስቶት እብ ብዝሔ ክም ልትነፍዖ ቡ ወዴት።

እብ ሰበቡ ህዬ ሐረስቶት ዱለት ኬንየ፡ ክመ ብዕዳም ሐረስቶት አፍሪቀ አረይ ሀጎጋይ እተይ ጋብኣም ህለው። ህቶም እበ ክሪት እቶም ለህሌት ምሽክለት፡ እግለ እብ ቅያስ ብዞሕ ወዐውል ረኪስ ሽፍር ኪማእያት ለኣቴት ወእምበል ቅያስ ለወዘዐት ሕኩመቶም ለሐሙ ህለው። እትለ መደት ጎነ 63 ምእታይት ምን ኩሉ ለልትሐረስ ምድር ኬንየ፡ እብ ሰበብ እሊ ሽፍር ኪማኢ፡ ትርበቱ ዲብ መሉሐት ብድልት ክም ህሌት፡ ቄድረት መጃል ሐርስ ናይለ ዱለት ለአክዶ። ዲበ እብ ፈርያት (እተይ) ሐርስ እት አፍሪቀ ስሚት ለዐለት ዚምባብዌመ፡ ዐደድለ ምን ክትረት መትነፈዕ ሽፍር በሰር (ኪማኢ) እት መሉሐት ቅዩር ለሀለ አራዲ ሐርሳ ቅያስ 70% ባጼሕ ክም ሀለ፡ ሐረስቶትለ

ዐድ ህዬ አረይ ናይለ ኪማእያይ ሽፍር ጋብኣም ክም ህለው እሙር ሀለ።

ሙዲር ዓም ፈደሬሽን ሐረስቶት ምፍጋር ጸሓይ አፍሪቀ - ስቴፈን ሙቺሪ፡ "ዓፍየት ትርበት ናይለ ልትሐረስ ምድር አፍሪቀ እተ እግል ተሐሶሴ ምነ ለኢትቀድር ለትአስፍ ደረጀት ሕግላን መዓድን ኩሪት ህሌት" እት ልብል፡ ሽፍር ኪማኢ ቶበት እንዴ በልሰው ምኑ፡ እተ በዲር ልትነፍዖቡ ለዐለው ሽፍር ጠቢዐት፡ በዳዳል ዘርእ ወምን ተረርፍ ብቀል ወሽፍር ለልትዳሌ ኮምፖስት እግል ለአቅብሎ መክር።

እብ ደረጀት እዲነ ምነ እንዴ ኢልትሐረስ በዱእ ጋብእ ለሀለ ምድር ለ65 ምእታይት እት አፍሪቀ ዲብ ሀለ፡ አፍሪቀ እት ክል ሰነት ዝያድ 60 ቢልዮን ዶላር እት ተአፈግር ምን ካርጅ ነብረ ተአገርህ ክም ህሌት፡ ባንከት ዐማር አፍሪቀ ተሐብር። እለ አግርህ እለ እተ ትመጽእ ሰነት ዲብ 110 ቢልዮን ዶላር እግል ቲዚድ ክም ትቀድርመ ለባንከት ተሐብር።

ዔማት፡ መጀለት ፍሬ-ጻዕሪ ዕ.5፡ ጃንዋሪ 2025

ካርቱን

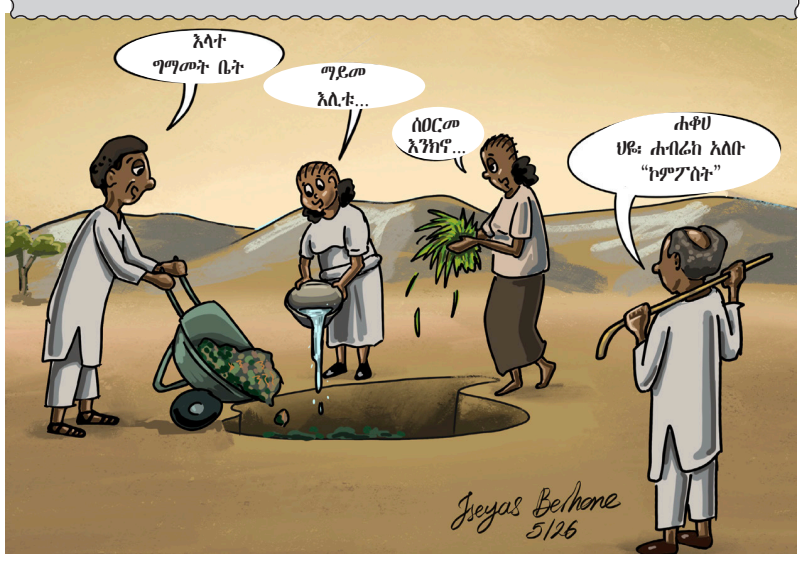

እብ ውዛረት ሐርስ ለልዳሌ ዓሙድ

ቅዘእ ለበ ሙነት፡ እግል ክሉ ወእት ክሉ!

ሸላ-ብ

ሕዱግ ስሌማን

ፈርግ ፍንጌ መባጼሕ ወትምኔት

ዶ/ር ዑመር ዑስማን

ብዝሓም አንፋር፡ መባጼሕ ወትምኔት እንዴ ፈናተው ኢልርእወን። እለን እግል ኢትፈንቴ ኢቀዲር ህዬ፡ ለኢልትረኤ መሐልከ እግል ልግባእ ቀድር። ትምኔትከ እት ዐመል እግል ተአውዕለ፡ መባጼሕ አመሞት ለአትሐዜ። ትምኔት ቀላል፡ ክል ላለ ወአምዕል ወአዩ ነፈር እግል ልውደየ ለቀድር ተ። ትምኔት ሰኔት ወጥዕም ተ፡ እት ዐመል ለተርጅመ መባጼሕ ኢረክበት ምን ገብእ ላኪን፡ ሕልም፡ ለኢልትበጻሕ ወፍሬ ለአለቡ ተ። ትምኔትከ እት ዐመል እግል ተርጀሞት ላኪን፡ እብ መባጼሕ ለ'ተሌት ዋድሐት ርእየት ተአትሐዜ።

ትምኔት ሰእየት ተህይበከ፡ መባጼሕ ላኪን ሐያትከ ቀይር። ትምኔት ምከ ትጸብጥ፡ መባጼሕ ላኪን እት ወቃዐት ነስአከ። ከእትለ እት መስተቀበል ለንትጸበሩ እግል ንርከብ፡ እለን ዐስር ፈርግ ፍንጌ መባጼሕ ወትምኔት ንፍህም።

1. መባጼሕ ዎሮ ትከድም እቱ ለህሌከ መጃል ቱ። ትምኔት ላኪን ተሐስብ እቡ ለህሌከ ፍክር ቱ። መባጼሕ ካድም ለሐዜ፡ ትምኔት ላኪን እንዴ ኢትትሐረክ እት ዐራትከ እክሩር እት እንተ እግል ትግባእ ትቀድር። መባጼሕ ተዐብ፡ ኢመትሐላል፡ ሰብር ወሰዲድ መህሮት ለለሐዜ ቱ፡ ትምኔት ላኪን እት ሰክብመ እግል ትጅበብ እትከ ትቀድር።

2. መባጼሕ እብ ወቅት ለትቀየደ፡ እግል ልትመም እተ ለወጅቡ ዕለት፡ ወሬሕ ወሰነት ቡ። ትምኔት ላኪን እግል ሰኒን ተአተላሌ፡ ብዝሓም አንፋርመ ዲመ እት ልተብነው ለነብሮ ህለው። ትብኔቶም እንዴ ኢረክቦ ህዬ ሰፈርም ተምም።

3. መባጼሕ ዐውል ለደፈዕ እሉ ነፈር አው መአሰስት ቡ። ማል፡ ወቅት ወርዝቅ ህዬ ልደፈዕ እሉ። ትምኔት ላኪን መጃኒ ተ፡ ለእሉ ትደፈዕ እተ አለቡ። እምበል መዕጸም ለትመጽእ ዐውቴ አለቡ። ዐውቴ ግሩሽ፡ ለህበት፡ ካድም ወወቅት ትብሌዕ። ትምኔት ላኪን ለትደፍዑ እለ፡ ሰንቲም ኢህለ።

4. መባጼሕ ፍሬ ለአመጽኡ፡ ትምኔት ላኪን የውየዊት ተ። እት ሐያትከ ሚ እግል ትቀይር ተሐዜ፤ መናበረትከ፡ ደረጀት ምህሮከ፡ ዕልምከ፡ መቅደረትከ ወለመሰሉ፡ ክሉ እለ መባጼሕ ቱ እት ዐመል እግል ልተርጅሙ ለቀድር። እግል መሰል፡ ዎሮ እሙር ሻብ እግለ ዐለ እሉ ፍክር፡ ክም ክታብ እንዴ አዳለ እት ሸበክት አማዞን ሰበት ጸዕነዩ፡ ዮም በዐል ሚልዮን ዶላር ታጅር ጋብእ ህለ። እለ ሻብ እት ልተምኔ ሌጠ ጻኔሕ ምን ገብእ፡ ዮም'መ እተ ዐለየ ወህለ። ቀሰት ሸዐብ ኤረትርየ ምን እንረኤመ፡ ገቢል እርትርየ እግለ ልተብነየ ለዐለ፡ ሕርየት ምን አጅለ ከደን እንዴ ፈግረ፡ ለህበቱ፡ ዓጭሞታቱ ወደሙ እንዴ ከዐ አምጸአየ።

5. መባጼሕ ዋቂዕ እት ገብእ፡ ትብኔት ላኪን ከያል ተ። ክም ጥያረት እግል ትንፈር ትተብኔ ትገብእ፡ ላኪን፡ እለ ዲመ እግል ትሳድፍ ኢኮን። እለ ትብኔት ቱ። መባጼዕ ላኪን ዋቂዕ ቱ። ትርእዩ ወፍገሪቱ እግል ትተምትም ወትትነፈዕ እቡ ትቀድር። መባጼሕ ዐቢ እግል ልግበእ ሰኒ ቱ፡ እት ከያል ወለልአትራዝቅ እግል ልግበእ ላኪን ሰኒ ኢኮን።

6. መባጼሕ ሕዱድ ወቅት ቡ፡ ትብኔት ላኪን ኣክረታመ ኢትትአመር። መባጼሕ ፍገራቱ እምር እግል ትግበእ በ።

7. መባጼሕ ሐያትከ ቀይር፡ ትብኔት ላኪን ሰእየት ሌጠ ተህይበከ። ትብኔት ፍክር ሰኒ፡ ሰእየት፡ ወመዕነውያት እግል ለተህበከ ትቀድር፡ መባጼሕ ላኪን ምስል ወቅት እት ትርኤ ሐያትከ ለቀይር፡ ወምነ ለዐልካህ ደረጀት ገጽ ቀደም ክም ተአሳድር ወትትወቀል ለወዴ ቱ።

8. መባጽሕነ ዋዴሕ፡ እሙር ወሑድ እግል ልግበእ ቡ። ትብኔት ላኪን ምን ቀሸን እት ቀሸን ሕሳብ እት ቃይር ለትገይስ መከለሲ ለአለባ ተ። ትብኔት ምን ደቂቅ እት ደቂቅ ትትቀየር፡ መባጼሕ ላኪን ዎሮ ወዲመ እት ምከ ለለአትቀባበል እግል ልግባእ ቡ።

9. መባጼሕ ካድም ወሸቅል ትሩድ ለሐዜ፡ ትብኔት ላኪን ከያል ሌጠ ተሐዜ። ክሉ መክሉቅ ወድ አዳም ልተብኔ፡ መባጼሕ ለቦም አንፋር ላኪን ሑዳም ቶም። መባጼሕ ክቡድ ወካድም ትሩድ ለጠ'ልብ ቱ።

10.መባጼሕ እግልከ ለመጥጥ ወለአትዕብ እት ገብእ፡ ትብኔት ላኪን ከያልካተ ለትአፈዬሕ። መባጼሕ መቅደረትከ፡ አምርከ፡ በሰርከ፡ ማልከ ወብዕድ ወሰነ፡ ትብኔት ላኪን እብ ከያል ሌጠ ሐንገልከ ተአፈዬሕ።

ዶል-ዶል እት ሐቴ ደቂቀት፡ ትብኔትከ እት መባጼሕ እግል ትትቀየር ትቀድር። መባጼሕከ እት ዐመል እግል ተርጀሞት ላኪን ሰኖታት እግል ልንሰእ ቀድር።

ክባየት ሐሊብ

እት ሐቴ መዲነት፡ ምን ቤት እት ቤት እንዴ ገይስ ወባባት ከርኬሕ፡ ለትፈነተ ዐፍሽ ለለአዘቤ፡ ጅነ ሓግል ዐለ። ምን እሊ ለለአዘብዩ ዐፍሽ ለረክበየ ግሩሽ እብ ህዬ እግል መድረሰት ለልአትሐዝዩ ኣላት ምህሮ ወናይ ተሳጂል ደፈዕ ነብረ። እሊ ጅነ እት አሜሪከ ለነብር እት ገብእ፡ እተ ዐድ ህዬ ድራሰት እንዴ ደፈዕከ ሰበት ትትረከብ፡ መናበረቱ ክብድት ዐለት።

አምዕል ሐቴ ክም በዲሩ ምን ቤት እት ቤት እት ገይስ ዐፍሹ ለአዘቤ ጸንሐ። እት ምግብ ላኪን ሰፍረ መራር ወጽምእ እበን ሸዐረ። እገሩ ንኢሽ ምስዳርመ እግል ለአትሄርሩ እት ለኢቀድር እተ ደረጀት በጸሐ። ምነ እት ገበዩ ለዐለ አብያት እት ሐቴ እንዴ ትጸወ፡ ባብለ ቤት ከርከሐ። እንዴ ኢትትአከር ህዬ ሐቴ ለተአተዐጅብ ሸንብሬበት ግርም ለባብ ፈተሐት እሉ። እት ልትዋተእ ህዬ እግለ ወለት፡ "ዐይብኪ ክባየት ማይ ምን ብኪ፡ ጽሙእ ህሌኮ" ቤለየ።

ለወለት መረ ርሒመት ተ፡ ወሓለቱ እንዴ ረኤት፡ በደል ክባየት ማይ፡ ዐባይ ክባየት ናይ ሐሊብ እንዴ መልአት ህበቱ። ለጅነ ህዬ እት ልትፈከር፡ እግለ ሐሊብ እብ ቅሩታዩ ሰተዩ። ክም አትመመ "ሐምደኪ ሕቼ፡ ሐሊብ ሰተይ ወሐሊብ እት ካፍሊ ንበሪ፡ ናይለ እለ ወዴኪ እዩ ሰኔት ሚ እትአወድ?" እት ልብል ትሰአለየ። ለሸንብሬበት፡ እግለ እለ ወዴኮ እከ፡ ሐቴ ይሐዜ ምንከ፡ ረቢ ልሰዴከ ቴለቱ። ለሕጻን ምን ልቡ ሐመደየ፡ ከእት አዝበዮት ዐፍሹ አተ።

ሰኒን ሐልፈ። ሐቀ ብዞሕ ሰኖታት፡ ለሻበት ዐቤት። እት ዕምር ሕምሳታት እት እንተ ህዬ፡ ዎሮ እብ ቀሊል ለኢልትአመር፡ ክቡድ ናይ ስርዐት ዓሳብ ሕማም አድመዐየ። ብዝሓም ተጅሪበት ለቦም ሐካይም ረአወ፡ ሕማመ ላኪን እግል ልትፈረግ እሎም ኢቀድረ። እብ ሰበት እሊ ህዬ፡ እት ሐቴ መሻቀዩታት ጥዉር ለትመልክ ወእት አሜሪከ ምንለ ትጠወረየ ዕያዳት ላተ፡ ዐራት ጸብጠት እግል መርመረ ወደወ።

ዶ/ር ኬሸን ዎሮ ምነ፡ እት አሜሪከ እሙራም ሐካይም ዓሳብ ቱ። እግል እለ ሕምት ለህሌት እሲት እግል ልመርምር ህዬ ሰኣል ትቀደመ እቱ። ምስል እሊ ክሉ አምሩ ወቅደረቱ ዶ/ር ኬሸን ሕማመ እግል ፈረጎት ወዳወዮት ካድም ሰኒ ድቁብ ሓለፈ። ወእት ደንጎበ ተዐወተ። እለ እም እት ኣክር፡ ሐቆ ሰኪብ አሸሁር እት ዕያደት፡ መረደ እንዴ ተአከደ፡ ደዋሀ ነስአት፡ ወእብ ከማለት ሐዬት።

ክሎም ሸቃላለ ዕያደት ምን ገብእ ወዐይለትለ ሕምት፡ እግል ዶ/ር ኬሸን ሐመደው፡ ወእት ቅድረቱ ትፈከረው። አዳም ክሉ ፋፈሕ እት እንቱ፡ ለሕምት ላኪን መረ ሹቅልት ዐለት። ዓይለተ፡ እት ባንከት ለከረወ ግሩሽ ሕድት ምንመ ዐለት እሎም፡ እግለ አሸሁር እት ሕክምነ ሳክበት እት እንተ ለነሰአቱ አድውየት ወዐመልያት እግል ትድፍዑ ክም ኢትቀድር ተአምር ዐለት።

አምዕል መትሳርሑተ፡ ምን ዕያደት ተመት። ዐውል ክሉ ናይ ሕክምነ ተካሊፈ ለብእተ ወረቀት ተህየበተ። እዴታተ እት ረጅፈ ወእት ገጸ ፈርህት እት ትትቀረእ፡ እግለ ወረቀት ከስተተ። ዕንተ ለረኤቱ ህዬ ለለአትፈክር ቱ። ለወረቀት ብራቀ እት እንተ፡ እት ኣክርለ ሸዋር፡ "ሕሳብ ቀደም ሰኒን ብዞሕ ድፍዕ ቱ። እብ ክባየት ናይ ሐሊብ!" ለትብል ታመት ሕሰበት ቀርአት።

እሊ ወቅት እሊ ክሉ ትፈህመየ። ለቀደም ሰኖታት ክባየት ሐሊብ ለህበቱ፡ ባባት እት ከርኬሕ፡ እግል ድራሰቱ ለትገብእ እሉ ግሩሽ እግል አከቦት፡ ዐፍሽ ለአዘቤ ለዐለ፡ ደረሳይ እሊ ዮም እግል መረደ ለአመረ ወለዳወየ ሐኪም ክምቱ ሰኒ ወአማን ተአከደት ምኑ።

እለ ቅሰት እት አማን ለአተርገዘት ተ። ምነ ለእንደርሰ ለባበት ምን ተህሌ ህዬ፡ እግል ምን? ሚ ዶል? እተየ ወብዕድ እንዴ ኢንትሰአል፡ ነፍሰነ ለቴለተናተ ሰኔት ንውዴ ወለረኤናህ ግዶዕ ምን ሰድየቱ ሐር ኢኒበል። ምስተቀበሉ እተ ጻብጡ ለህለ ወቀይ ወዕምሩ ሚ ክም ገብእ ሰበት ይእንደሌ!

ሕበርበሮ

ዩሰፍ እድሪስ

መናፍዕት ከርከዴ

ከርከዴ ጠቢዓይ ስተይ እብ መዳዳት አክሰደት (anti acid) ለትረዘቀ ቱ፡ እግል ዓፍየት ልብ፡ ጨቅጥ ደም፡ ወደቀቦት መናዐት ገሮብ ቅያስ ለአለበን መናፍዕት ከምክም። እብ ብሩድ አውመ እብ ሕፉን እንዴ ትዳለ፡ ክም ሸንሀትከ እንዴ አጥዐምካሁ ዝያደ ለለአቀድዉ ክም ሌሙን አውመ ነዕናዕ እግል ልትሓበሮ እቱ ቀድር።

መንፈዐት ከርከዴ፡ ከርከዴ እብ ፈድለ ልትረከቦ ዲቡ ውቁል ጽበጥ ሼታሚናት ወመዳዳት አክሰደት anti acid ክም ጠቢዓይት ሰይደልየት (ፋርማሲ) ልትሐሰብ፡ ወመናፍዕቱ እትሊ ተሌ እግል ልትዘከር ቀድር፣

ነዘሞት ጨቅጥ ደም፣ ከርከዴ (እብ ብሩድ ልትነሰእ መእብ ሕፉን) ውቁል ደቅጥ ደም እግል ልንቀስ፡ ዓፍየት ልብ እግል ትትዐቀብ ሰዳይት ወዴ።

መናዐት ገሮብ ደ'ቅብ፣ እብ ሼታሚናት ወሙዳዳት አክሰደት anti acid ሰኒ ርዙቅ ሰበት ቱ፡ ዓፍየት ገሮብ ለዐቅብ።

ሓለት ሀድም ደ'ቅብ፣ ምዕደት ክም ትትሀወን ወዴ፡ ሐረከት አምዓይት ነዝም ወምን ረምጢጠት ለአድሕን።

ከብደት ሰዴ፣ እግል ከብደት ለለዐቅቦ ለትፈናተው ጋራት ከምክም።

አግቡይ አዳለዮት ከርከዴ

እት ከርከዴ ለልትረከቦ ሙናት እግል ሳክት ኢልብደው ወለሔሰት መንፈዐት እግል ትትረከብ ምኑ፡ ክልኤ አሳስያት ላተን አግቡይ አዳለዮቱ እግል ንሸረሕ፣

1 - ከርከዴ ብሩድ (እት ማይ ለሸትረ) እለ ገበይ እለ ዝያደ ትትሐሬ፡ ሰበቡ ህዬ፣ ሼታሚን ሲ ተዐቅብ ወምልሒናላሁመ ልትሀወን።

እት ሰልፍ እግለ ያብስ ቀጠፍለ ከርከዴ ምነ ሀለ እቱ ጨበል ወብዕድ ርስሐት እግል ልንጌ እብ ማይ ብሩድ ተማም ሕጸቡ፡ ሐቆሀ ዲብ ግራብ እንዴ ወዴካሁ ልትር ናይ ማይ ብሩድ እንዴ በለስከ ዲቡ፡ እግል ልሸተር እት ተላጀት ምን አርበዕ አስክ ሰማን ሳዐት ለገብእ ወቅት አጽንሑ። ለቀጠፍ እንዴ ሰፌካሁ፡ ክም ሸንሀትከ ሱከር አውመ መዐር እንዴ ወዴከ ዲቡ ምስል ከፈፍል ሌሙን ወከፈፍል በረድ ዐግሉ።

2 - ከርከዴ ሕፉን፡ እለ ገበይ እለ ሻፍገት ገበይ አዳለዮት ተ፡ ወካሰተን ህዬ እት ወቅት አውል ለብሩድ። እት ሰልፍ እግለ ቀጠፍለ ከርከዴ ተማም እንዴ ሐጸብካሁ እት ማይ ሕፉን እት እሳት ሃድአት እግል መደት 5ሐምስ አስክ ስስ ደጊገት ጩፍዩ። ሐቆሀ እግለ ግራብ ምነ እሳት እንዴ ከሬካሁ፡ ለስተይ ሰፍዩ፡ ለስከር እግል ሰኒ ልትመየስ እግልከ ሕፉን ዲብ እንቱ ውደዩ ዲብ።

ምነ አግደ እት ታሪክ ዐድነ ምህማት ላተን ዕለታት

•1981 (ኦጎስት - ሰብተምበር) ጀብሀት ሸዕብየት ታሕሪር ኤረትርየ እግለ ምን ጀብሀት ታሕርር ኤረትርየ ታርፋት ለዐለየ ገለ ውሕዳት ምን ኬን ሕዱድ እንዴ ዐዴተን አስክ ሱዳን ዳገነተን።

•1981 (ዲሰምበር) አስክ እሊ ወቅት ሱዳን ለአተው ናይ ኤረትርየ ላጂኢን ሐድ 500,000 በጽሐው።

•1982 (ጃንዋሪ - ማርች) ደርግ እግል ሕኩመት ኢትዮብየ እት አስመረ ነግለየ፡ እሊ ህዬ ክሉ ጅህዱ ወቀልቡ ድብለ እግል ለትፈናተ አቅራድ ለዐለ እሉ ወእግል ሰውረት አረትርየ እግል ዲመ ደማይን ምን ቀጽ ምድር እግል ተአስርተ ናውየት ለዐለት ሐምለት ኮከብ ቀዬሕ (6ይ ወራር) እግል ሊደዩ ሰበት ነዋቱ።

•1982 (ዮም 15 ፌብራይር) ሳድስ ወራር እት ሰለስ ጀብሀት፣ በርካ፡ ነቅፋ ወቅብለት ምፍጋር ጸሓይ ሳሕል ተአንበተ።

በሀል

• ክለ ለእለ ትትሸነህ እተ ዶለ ትትረከበ በህለት ኢኮን፡ ምናተ እብ አማን ለገብእ ሰብር እት ዶል ምናስብ ፍሬ ክም ለሀይብ ህዬ ላዝም ቱ። እንተ ደማነት ነፍስ እንዴ ተዐንደቅከ እተ ገበይከ ሌጠ አተላሌ፡ ለገረመየ ጋራት ህዬ እትለ በዝሐ ወቅት ሐቆ ሰብር ረዩም ቱ ለልትረከበ።

• ዓቅላም ላቶም አንፋር ብዙሕ ለአንሰሕቦ ወእግለ ኢናስቦም ጋራት ሐር ወቀደም እንዴ ኢለሐመጥምጦ እተ ዶሎም ለሐዱጉ ወግራሆም ለሀዩቡ። ወአስክመ እግለ እግል ልሕዶጉ ለኢለአሐዙ ጋራት ረክቦ ምን ሐረከት ወምን ጀርቤ ላተ ኢበጥሮ። ከእንስሕእብ ሕምቅ ኢኮን ሚደአም አክል ሕድ ነፍስከ ኣመሮት ቱ።

• ብዙሕ ለሳምሐከ ነፈር ዶል ትርኤ፡ ህቱ ክም ለሐሸመከ ወእግል ልክሰረከ ክም ኢለሐዜ ኣምር። ከእለ ምን ገብእ ለእሎም ትወዴ ህሌከ አክላጥ ኢተአተላልዮም።

• እዲነ እግል ለውቀት ጃህዘት እት እንተ እብ ለሀ ኢተሀይበናተ፡ ምናተ ምን ነኣይሽ ጋራት ከፎ ክም እንሰነዐ ተአደርሰነ።

• ሻፍግ ወቀይ ኢትጥለብ፡ ለበሻለቱ ሌጠ ጥለብ፡ አዳም እሊ ወቅይ እሊ እት አክል አዩ ወቅት ተመ እንዴ ቤለው ኢልትሰአሎ፡ ህቶም ለወቀይ አክል አዩ ብሹል ወእበ ተአስትህል ገበይ ክም ትሸቀ ሌጠ ልርኤ።

ዝበድ ዘዖታት

ዕምርከ አስክ ለውልዋል ልትሸበህ እት ትበጥር ኢተሓልፉ፡ እት ሐን ዝላም ከፎ ክም ትሰሴዕ ተዐለም። ዐውቴ ለእተ እንበጼሕ ምዕራፍ ኢኮን፡ ዐውቴ አስቡር ወመታክል ለንትዐዴ ዲበ ምግዓዝ ተ። ጀልበት እተ ማርሰ ባጥረት እት እንተ ክል ዶል እት ደሐን ወሰላም ክም ህሌት ፍቀድ፡ ምናተ ጀልበት እግል እሊ ቀረድ እሊ ኢኮን ለትሸቄት፡ ህተ አምዋጅ እግል ትቃውም ወደንጎባህ እት ሚ በጥር ለኢተአምር ገበይ እግል ተአተላሌ ትሸቄት። ከእለ ሐቆ ትገብእ፡ ለሐዳይስ እንቡቶታት ኢትፍርሁ፡ ወዲብለ ሐልፈየ አብካትመ ኢትትአሰፍ። ምን ኣመረ የምክን እግል ኢትብረር መንዓከ ለዐለየ መታክል እብ ሰበበንመ ገብእ ኢኮን። ዲብ እለ እዲነ እግል ትርአዩ ትትሸነህ ለህሌከ መትበዳል እንተ ኖስከ ግብኡ፡ ወእግለ በረ እት ከደን ተሐዝየ ለህሌከ በርሀት፡ አማን ሐቆ ሐዜከ ምነ ከርስከ ትትበገስ ክም ህሌት ኣምር። ከምንከ ለትትሐዜ ህሌት ምን ገብእ እለ አማን እለ አክል ሕድ እግል ተኣምረ ብእትከ።

ተበሰም

ሕክም ገርጎሽ

ክልኦት ነፈር ዲብ ገርጎሽ ትሻከው። ለነፈር ለሸኩይ እት ቀደም ገርጎሽ ክምበጥረ ክምእነ ቤለ፣ "መንባዬ እብ አማን እሊ ነፈር ዐስር ጀኒ ስሉፍዬ ዐለ፡ ምናተ አነ አዜ ምግባይ ሐል ሐዜ ህሌኮ። ከለሐል አነ ለሰር እንዴ ሀብክዉ ለሰር ለዎሮት እግል አምሸሽ ምኑ ሐዜኮ።"

ገርጎሽ እለ ክም ሰምዐ ክምእነ እት ልብል ሐክመ እሎም፣ "እንተ ረቢ ልስኔ እትከ ሰኒ አስኔከ። ከአክለ ሰኔት ለእንተ ወዴካሀ፡ ለሰር ለዎሮት እንተ እምሹሽ ምኑ ህሌከ ምን ገብእ፡ ለሰር ለሓርያይ ህዬ እሊ ድዩንካቱ ለዐለ ነፈር ለአምሸሽ ምኑ ቤለዮም" ልትበሀል።

ል ባ ብ

አተንሰዮት ሕድ፡ ታክያት ስርግልት እስረት ቱ

የአተንሰዮት ሕድ፣ ምን ጃንብ እናስ ልግበእ መጃንብ እሲት፣ ፈሸል ናይለ ህዳይ ለለአርኤ መሐብራይ ቱ። እብ ዓክስ ህዬ ክልመ አተንሰዮት ሕድ፣ ወፈሀም ሕድ፣ ፍንጌ ክልኢቶም ሰብ ለፈረዕ ህለ፣ ንስበት ሰርገል ወዐውቴ ናይለ ዐይለት እት ትትወቀል ትመጽእ። ለጃንብ ለዎሮት ህቱ ሚ ልብል ክም ሀለ እንተ ተአተንሰዩ ክም ህሌከ ዶል ልሸዕር፣ እሊ ሸዑር እሊ ብዞሕ እግል ልፍሀም ምንከ ለልአትናይቱ፣ ወህቱመ እግለ እንተ ትብለ ሰኒ እዩስ እት እንቱ ለአተንሰየ።

ወእሊ እብ ጃንብከ ለተአርእዩ እህትማም፣ እንተ አክል አዩ ክም ተአሕተርሙ ሰበት ለአክድ እሉ፣ እንተ እትለ እት ረአሱ ደውረ ለሀለየ መሳእል አክል አዩ እግል ትስደዩ እስትዕዳድ ክም ሀለ እግልከ ውቅልት ሰእየት ወዴ። እብሊ ሰበብ፣ ፈን መዋሰለት ሕድ እብ ገበይ ህግየ፣ ፍንጌ ክልኢቶም ሰብ ፈረዕ፣ ሐቴ ምነ ሰኒ ምህማት ወእብ ጃንብ ክልኢቶም ሁዱያም ተሸጂዕ ወአትናያት እግል ልትሀየበን ለለአስታህለ ማሳእል ተ።

እሲትዬ እብ ጠቢዐተ ሃድአት ተ፣ አውመ እናስዬ እት ወራታት ቤት ኢልትሻቀል እግል ቲበል አው እግል ቲበሊ በታተን አለብኩም። እሊ ክም እሊ መስል ጋራት እትለ እት ፍንጌ ክልኢትኩም እግል ተሀሌ ለወጅበ ዕላቅት ኢፋሉታይ ጃንብ ትኸልቅ።

ዎሮት ምን ክልኢቱ ለአሸናክ፣ ዎሮ ጃንብ ናይ ለዕላቀት እንዴ ነስአ፣ ለጃንብ ለዎሮ እግል ክለ ለዕላቀት ምን ሐረስ ቃኑን፣ ወተሰሩፋት፣ ወመስኡልያት አዶረዩ ምን ገብእ፣ እለ ክም እለ ትመስል መዓደለት እት አካነ ህሌት ኢትመስል፣ ወዲብለ ታክያተ ክልኦት ሕድ ለፈቱ ወሕድ ለለሐሸሞ ሁዱያም ላተ ዕላቀት፣ ለትትሐዜ ተረት እግል ትተልሄ ኢትቀድር። ወእት ሐሰኖት ወቀወቶት ናይ መትዋሳል ቅድረትኩም ለነፈዓኩም፣ እለን ተልየ ሰኒ ፋእደት ለበን ነሳዬሕ እንቀድም እግልኩም፥ እት ከደን መስኒ ሕሹም ወሴምዓይ ግሩም እት እንተ፣ እት ዳርከ ሰህመት ለአለቡ ነፈር ዶል ትገብእ ሚተ መንፈዐትከ?

ለልትሃጌ ሀለ ሸነክ እምበል አትዐገቦት በክት ሆቡ፣ ምን ኣመረ እሊ ልትሃጌ ለሀለ ነፈር ዐገብ ዋዲ ክም ሀለ ኣምር ለሀሌ፣ ምናተ እት ቀበቱ ዳይጉ ለሀለ ጋር ሌጠ እግል ለአፍግር ሸንሀት ተሀሌ እሉ ትገብእ፡ ከእግል ተአትዐግቦ ኢትትባደሮ። ክምሰልሁ ዶል ትወዱ እሊ እግል ለህግየ ክም ለአትካርመ ወድዩ።

እት ዶል ህግየ ተማም እግል ሕድ አሕተርሞ። ለዎሮት ሸነክ እትለ ልትሃጌ እቱ ወቅት፣ ክም ዓደት፣ ሰ'ሜዕ ለሀለ ሸነክ እግል በሊስ ለሀብ ልትዳሌ ወልትከማከም፣ ተርኪዝ ኢተአብዱ፣ ልብኩም እንዴ ከሬኩም፣ ብዕደት እብ ሐቴ እንዴ ኢትትሻቀሎ ተማም ሕድ አተንሱ።

እት መሓከመት እንዴ ኢተአቱ፣ እግለ ልትሃጌ ምንኩም ለሀለ ሸነክ፣ እግለ ሸዑራቱ ተማም እዝንኩም ክረው፣ እብ ዐክስ ናይለ ህቱ ደግሙ እኩም ሀለ ጋር እግል ተአተግንዑዎ ኢትጀራርቦ፣ ህቱ እብ ቀላል ገበይ ጠቢዐት ለሸዑሩ ወለ እሕሳሱ እግል ለአስእለኩም ቱ ጀራርብ ለሀለ።

እግለ ልትሃጌ ምንኩም ለሀለ ህግያሁ ኢተአትካሩሙ፣ እት ደንጎበ ሐር በሊስ ሀቦ፣ ወእትለ እሉ ልብል ዐለ እግል ትብለሶ ካፊ ወቅት ክም ሀለ እግልኩም እግል ትትአከዶ ብዲብኩም።

እት ደንጎበ ባብ ለንቃሽ ሻፍጋም እት እንቱም ፍቱሕ እት እንቱ ሕዶጉ። ወሀደፍ ወፍሬ ለቡ ንቃሽ ወመክሐደ ውደው፣ ወእግለ ፋትሓሙ ለዐልኩም መውዱዕ ንቃሽ እብ እጅባር ክም ልትደበእ ኢትውደው፣ እሊ ኖሱ እሻረት ድዕፍ ሰበት ቱ። ንቓሽ እግል ትውደው ሰኔት መቅድረት ወአምር ህግየ ለብኩም ዶል ትገብኦ፣ ላዝም ኑቅጠት መትፋሃም እተ ክም ትብጽሖ ውደው፣ ወእብ መትፋሃም ክም ተአከልሶ ትጻገሞ፣ ወክም እሊ መስል ቅድረት ሐቆ አለብኩም፣ እት ሐቴመ ሐል እግል ትብጾሖ ክም ኢኮን ወምን ሐዲስ እት ኑቅጠት በሕ ገጽኩም ሐር እግል ተዐቅብሎ ክም ቱ ኣምሮ።

ፈን ወዓዳት

መሐመድ ዳፍለ

ሐዞት ተዕሊም፡ እት ብንየት ወጠን

(1ይ ክፋል)

ምን ዮም 17-20 ሰብተምበር 2026፡ “ዝክረት ዛይደት እግል ዐማር ወጠን” እበ ትብል ስቅራት፡ ዝክረት 50 ሰነት ኢዮቤል ደሀብ መድረሰት ሰውረት ጋብእ ዐለ። እተ ፊቃዶ፡ ገሌ ውራቅ ብሑስ እብ ዳርሳም ልትቀደም ዲብ ሀለ፡ ምነ መድረሰት ሰውረት ለአፍሬቶም ዳርሳም ላቱ ዶክተር ቴድሮስ ስዩም (ወድ ካርቱም)፡ “ምህሮ ወዐማር ወጠን” ለትብል ወረቀት በሐስ ቅዱም ዐለ። ከታምም ጭመምለ ወረቀት እሊ ተሌ ቱ፡ ቅራአት በኪተት፦

ዐማር ወጠን ዶል ልትብሀል፡ ፋዬሕ መጃል እት ገብእ፡ ምስል እሊ ለሀሌናሁ አዋይን እንዴ አትማሳኔነ ዶል እንእዩ፡ ለመዐነት ምስል አፍራድ፡ መአሰሳት፡ ጅንስያት፡ መፍርያይት ቅድረት፡ ክምሰልሁመ ወጠንያይ ዕላቃት እቶም ምን ነአጨብቡ ለሐይስ። እሊ በሀለት ሸዐብ ናይ ሐቴ ዱለት ክም ዎሮ ክምኩም ሲያስያይ መዐየ እግል ልሻርክ ለልአተቅድሩ መፍሁም ቱ።

እሊ ዶል እንብል ጨሚር ናይ መሕበራይ፡ እቅትሳድያይ፡ ናይ ዓዳት ወአዳም ቅድሮታት እንዴ አትሓየሰከ ወጠወርከ ሸዐብ ናይ ሐቴ ዱለት ክም ኦሮ ሕዩብ ሲያስያይ መጅተመዕ ዶል ሻርክ ቱ ዐማር ወጠን። እት ሄራር ረዩም ሀዬ እግል ጠወሮት ቅደይ ወጠን፡ ሻፍገት ወብቅዕት እዳረት መአሰሳት፡ መሕበራይት ውሕደት፡ መፍርያይት ቅድረት እቅትሳድ፡ ናይ አዳም ረአሰ-ማል፡ ንዛም መአሰሲ እግል ልትብኔ ለልአተቅድር ወእት ረአሱመ ወጠንያይ አህዳፍ እግል ልትዐወት ለተአተቅድር ፍክር ተ ብንየት ወጠን።

ሐቴ ዱለት መአሰሳተ እግል ልብነው እለ ለቀድሮ ቁድረት፡ ኣላት ዐማር ለልአፈሩ እለ ሰብ-ምህነት፡ አጀኒት ወሸባብ እግል ለዐልሞ እለ ለቀድሮ መደርሲን ወአምር እግል ለአከእልሎ ወለሓልፎ ለቀድሮ ዳርሳም፡ ለዱለት ምን ክም ተ፡ ምን አየ ክም ትብገስት ወአስክ እየ ትሄርር ክም ህሌት ለልሐፍዞ መትመራምረት ለአትሐዝወ። ከእሎም ዳርሳም ሐቀ ለአትሐዝወ፡ ምህሮ ምስል ብንየት ወጠን ሚ ዕላቀት ቡ ዶል እንብል፡ ምህሮ እሊ ክሉ ቅድራት ለቦም ወእግለ ወጠን ለልአትሐዝወ ዕሉማም እግል ልፍረው ወ ሚ ጅንስ ዱለት እግል ንብኔ ነሐዜ ክም ህሌነ ዲብ ቀረሮት ተረት ዛይደት ቡ።

እት ኤረትርየ አምር ለትወንደቀ መጅተመዕ እግል ለህሌ ቱ ሕኩመት ኤረትርየ ለትከድም። እሊ ሀደፍ እግል ልትብጸሕ ህዬ፡ ክም ሲያስት ኤረትርየ፡ “ምልዐል ክሉ፡ ርዝቀ ሒለት አዳማ ተ” ለትብል ሕቁቅ ላደሚ ናይ መዋጥኒነ ክም ቱ፡ ለአወላይ አባይነ ህዬ ቅዌት ክም ተ እግል ለአምሮ፡

• ሸዐብ ኤረትርየ ምን ቅዌት፡ መትደንጋር፡ ሕማም፡ ሕግላን፡ ጨቅጣይ ወኤዝያይ ለመድ ሕር እግል ልግበእ፡

• መናበረት ናይለ እት ረዩም ብሩር ለነብር ሸዐብነ እግል ትስኔ፡ እብ ክሱስ ዐቂብ ነዳፈት፡ ዓፍየት፡ ዓፍየት ደገጊት፡ መትበጋስ ወጥዉር ወራታት ሐርስ ወብዕድ ዲብ አስበቆት፡ አሳስያይ አምር ወፈሀም እግል ልርከብ፡

• ክምሰልሁመ፡ እት መደት ሰውረት መዋጥኒን እብ ክሱስ እንዴ ወቀልከ፡ ወምስል ሰውረቱ መሻረከቱ እግል ለአደቅብ ለልብል ዐለ።

እተ ሐቀ ሕርየት ለተሌት መርሐለት ብንየት ወጠን ህዬ፡ አህዳፍ ወንዛም ተዕሊም ከአፎ ለትመስል ኤረትርየ እግል ንጠውር ነሐዜ ህሌነ ለልብል ሰኣል፡ አግደ ለነአተንክብ እቱ ቱ። ተዕሊም፡ ምን አትሐላላፍ አምር ወኬን ለትሄርር ሒለት፡ ተቅዩር ወሐዞት ቡ። ክምሰልሁ ሰበት ገኣቱ ምህሮ ወብንየት ወጠን ነአትመሳኔ ለህሌነ። ተዕሊም እግል ብዝሓም ምስል አምር፡ ቅድረት፡ በሰር ወተእሂል ለልትጸበጥ አሸየእ እብ ገበይ ረስምየት ለቀርር ወለደይር ንዛም ደሪስ ወአድረሶት ቱ። መሰለን፡ መዋጥኒን መዋጥኒን እብ ገበይ መዳርስ ወመናህጅ ሚ አምር ወዕላቀት ክም ቦም ለልአትአምር ቱ። ህቱ ሐቀ ይአትአመረዮም፡ ለደሩሱ ጽበጥ፡ ለጠዉረ ቅድረት ምን ገብእ ወፍክረት ኦሮትከ እብ ምራዱ ሰበት ገብእ፡ ተዕሊም ላኪን እግል ዲመ ለልአትሐዜነ ጽዋር ቱ።”

እለ ልእከት መናድል (አዜ ርኢስ) ኢሰያስ አፍወርቂ፡ ሰውረት መትሓርበት ሌጠ እንዴ ኢገብኡ፡ ቤንየት ዱለትመ ለአትሐዝወ ለትብል ተ። ሰበት እሊ፡ እሊ አዜ “ምህሮ ወብንየት ወጠን” ብህላመ ለህሌነ አርእስ፡ እምበል መበገስ ኢኮን። ምስለ መደት ሰውረት ለገይስ ተ። ጀብሀት ሸዐብየት እተ ወክድ ግድስ፡ ምንተሐት ዕምር አጀኒት ተአደርስ ዲብ ህሌት። እግል ረዩም መሰተቅበል እንዴ ሐስበት ቱ። ተዕሊም ዎሮ ምን አግደ ሕቁቅ ላደሚ እት ገብእ፡ ስክት ሐዲድ ተጠውር ናይ ሐቴ ዱለት ክም ቱ ለልእከት ተአበርህ።

ዲበ እት ሰነት 1994 እብ ጀብሀት ሸዐብየት ለትሳደቀ ሚሳቀ ውዶሕ ክምለ ሀለ፡ ናይ ጀብሀት ሸዐብየት ሩእየት ወስታቲብ፡ እት ውሕደት ወጠን፡ ዐዳለት እጅትማዕየት፡ መተንካብ እት ኖስ፡ አትሐሶሳይ ዓዳት፡ ጠወሮት መቅደረት አዳም ወመአሰሳት፡ ክምሰልሁመ ሰኔት ግውርነት መንጠቀት ወእዲነ ለትሐሸም ኤረትርየ እግል አሰሶት ለሀደፉ ቱ። ሰበት እሊ ክመ፡ ተዕሊም እግል ብንየት ወጠን ለዋሌ፡ ኖሱ ለተዕሊም’መ ሲያስያይ አህዳፍ ናይለ ዱለት ቱ ለዋልዩ።

“ምን ምህሮ ዲብ መደት መድረሰት ሰውረት፡ እት ተዕሊም ዲብ ብንየት ዱለት” እግል ንሕለፍ፦

እት መደት ሰውረት ተዕሊም ለኢትትዐዘግ ክትፈት ናይለ እግል ሓዚ ሕርየት ወእስትቅላል ገብእ ለዐለ ንዳል ዐለ። ሰበት እሊ፡ ለዲብ መደት ንዳል ሰለሕ ለዐለ ገዚፍ አውለውያት ወአህዳፍ ተዕሊም፡ ገሌ ምኑ ምን እንፈስር፦

• መናድሊን ወዲብ ሕሩር ወሸብህ ሕሩር አራዲ ነብር ለዐለ ሸዐብነ፡ ተዕሊም አሳስያይ ሐቅ ምን ዲበ ምህሮ ክምሰልሁመ ለድቡር ከፈፍል መጅተመዕነ እብ ከአፎ ዲብ ተዕሊም መጃገረት እግል ተህሌ እሎም ለትቀድር፡ ለዲብ ረዩም ወግምጨይ አካናት ብሩር ለህለው ደረሰ ክመ እት መዳይን ወሸብህ መዳይን ለደርሶ ሰነኖም፡ እብ ከአፎ ለሔሰ አብካት ተዕሊም እግል ልርከቡ፡ መጃል ርሒብ እግል ለአጥፈሕ ለቀድር፡ አሳስ ለትአጸብጡ ተዕሊም (Foundational Learning) ክም ህግየ እም፡ ሕሳብ ወእንግሊዝ፡ እብ ከአፎ አሳስ ትሩድ ትከፈ እሉ፡ እብ ምህሮ ለትጠወረው ሸባብነ እት ረኪብ ሸቅል ሕኔት ለአተርግዞ፡ እብ ከአፎ ካልቀት ሸቅል ክም ገብኡ እግል ሊዴ፡ ወዲብ ላክር ህዬ እለ ለዘተ ነአዳውር ለህሌነ ሕርየት፡ አክል ሚ ዘበናይት ዱለት እግል ንብኔ አርደት ለልአጠፈሕ ውብዕድ ለልብል መጃላት ለወዴሕ ወለመርቢ ቱ።

እግል ሕርየት ወእስትቅላል ለልጋደል ተንዚም፡ ኩሉ አጅናስ ዐውል ክም እስትሸሃድ፡ ምስክነ ወሸበት እንዴ ደፍዐ፡ ሕርየት እግል ለአምጽእ ቀድር። ሐቀ ሕርየት ለትትወለድ ዱለት ሐዳስ ላኪን፡ እግለ ዐውል ቃሊ ለትደፈዐ ዲቡ እስትቅላል፡ ለትአደምን ሐቴ ገበይ፡ እግል አምር፡ መቅደረት፡ በቃዐት መአሰሳት፡ አፍረዮት፡ ምህሮ ጅንስየት፡ እት ለኢለአትካርም ድሩስ ዐቦት ምህናት ለወድየ ክስአት-ማል፡ ክምሰልሁመ ለህሌት ሲያስት ምስል ለአትመቃፈሕ ቱ። ክእነ ለመስል አስሉል ዐደዮት ህዬ፡ እት ኤረትርየ፡ እብለ አዜ ነዐይደ ለህሌነ ዝክረት 50 ሰነት መድረሰት ሰውረት፡ እት ሰነት 1976 እንዴ አንበተ፡ ምስል ኤረትርየ 2026 ወግራሀ ለጨምር ደማን ለቡ ኩብሪ ትሩድ ህለ እግል ኒበል እንቀድር።

ብዝሓም እትሊ ንትሃጌ እቡ ለህሌነ አርእስ ለልትመራመሮ ዳርሳም፡ እግለ ናይ ሲያስት አህዳፍ ናይ ሐቴ ዱለት ምስል ሐዞት ተዕሊም ለአትርኡ ዲብ ህለው፡ እሊ ተሌ ሐምስ ዐዋምል እቱ ልትሃገው፦

1, ውሕደት ወጠን ወተዕሊም፦ ተዕሊም እትሊ ሚ ዶር ቡ፡ ናይ ሕበር ጅንስየት ወወጠንየት፡ ክምሰልሁመ ናይ ሕበር መፍሁም ተእሪክ ክም ለህሌ ወዴ።

2, ዐቦት እቅትሳድ ወተዕሊም፦ ተዕሊም እግል 21ይ ክፈል ዘመን ለገብእ፡ ክምሰልሁመ መትጃግራይ ለወድዮም ምህናት ወአምር ሰበት ለዐንድቅ፡ መፍርየት እግል ልግብእ ልስሕሎም ወለአዳልዮም፡ መባስረት ወሚህዘት ክም ገብኡ ከዲብ ዐማር ወጠን ልትከስኡ ወዴ።

3, ዐዳለት እጅትማዕየት ወተዕሊም፦ እትሊ ዶር ተዕሊም፡ እብ መናህጅ ወእብ ዳርሳም ሰብ ምህነት ወመደርሲን እት ኩለ ወጠን ለልአስሐብብ ከደማት ተዕሊም ክም ለህሌ ወዴ።

ፍክረት እብ ትሄርር። ጀብሀት ሸዐብየት ተሕሪር ኤረትርያመ እት ምህሮ ወድሩስ ምህናት ለዐለት እሉ ወአዜመ ለህሌት እሉ ድቅብ እምነት ወሩእየት ምን ሰልፋ ተ ለአትብገሰተ። ለተንዚም ሸቅለት ብንየት ወጠን እብ ተዕሊም ወምህናት እግል ትትብጸሕ ክም ትቀድር ምን በዲረ እንዴ ደምነት፡ “ሸቁ፡ ድረስ ወናድል” እበ ልብል አህዳፍ ዋዴሕ ለአናድል ወናድል ዐለ እት መደት ንዳል ሰለሕ። ዎሮ ምነ ዐባዩ ፊራሮታት እት ተዕሊም ህዬ፡ ተንዚምነ እት ቀበት ሰውረት ለዐለ አጀኒት መዳርስ እንዴ ፈትሐ እሎም ክም ልትዐለሞ ወደ። እግለ ትልህየ ንእሸነቶም እንዴ ኢጸግቦ እት ጀብሃት ቅታል እግል ልትሓረቦ እተ ተንዚም ለናደለው ወዲብ ጀብሀት ቅታል ንድኡነ ልብሎ ለዐለው አጀኒት ነአይሸ ህዬ፡ “ ኢፋልኩም፡ እንቱም ለትናድሎ ዲበ ወድነ ብዕደት ህሌት!” እንዴ ቤሎም፡ እት መድረሰት ሰውረት እንዴ አተው ክም ደርሶ ወደዮም።

እተ መደት ለህ እግለ፡ “ሕነ እግል ንናድል ድኢኮን፡ እግል ንድረስ ኢመጽአነ!” ለቤለው እብ ድቁብ ሓዚ ተውዜዕ -ምራድ እስትሸሃድ ልቦም ዕሙም ለዐለ መንደሊታትመ፡ ርኢስ ኢሰያስ አፍወርቂ (ናይ በዲር መናድል ኢሰያስ)፡ እለ ኩሎም እት መድረሰት ሰውረት ለዐለው ደረስ፡ መረብየት ወመደርሲን ለፈቁደ ናይ መልህዮት ወአብ ምክር ሃይቦም ቱ።

መናድል ኢሰያስ አፍወርቂ፡ እት ጀልሃንቲ እት ሰነት 1980፡ እግለ ምራድ ተውዜዕ ዓሞም ለዐለ እግል ልምኮር ክም መጽኡ፡ “ሕርርት ዱለት እግል ነአስስ፡ መሳኔዕ ጥዉር እግል ንምለክ፡ እተይ ሐርስነ እግል ልበርክት ወረቂቅ ብስር ፈን ቴክኒክ እግል ለህሌ እግልነ፡ ምህሮ ለአትሐዜነ። ምንቱ ገርህቱ እብ መንዱቅ ለልሐርስ፡ ወምንቱ እግለ መሳኔዕ እብ መዳፈዕ ለልአሸቁ ወለህርስ? እስወ ዱለት ተ እብ ጥለቅ ገጸ ቀደም ለሄረረት? ክሉ እሊ አዜ ንትሓረብ እቡ ለህሌነ አስለሐት፡ ሰላም እግል ነአምጽእ ንትነፈዕ እቡ ለህሌና ቱ። ህደፍ አስለሐት ወምህሮ ህዬ በናቢን ቱ። ሰበቡ አስልሐት ፋንንሕ ዲብ መትሐፍ ለልትአከብ እት

ርያደት

ኣድም አብሐሪሽ

ሳይሞን፡ እት ኢጣልየ ተዐወተ

ኤርትሪ አትሌት - ሳይሞን ተክሌገርጊስ፡ ሰንበት ዐባይ 22 ኖቨምበር እት ኢጣልየ እተ ገብአ ሰዐይ አከድን አወላይ አተ።

እሊ እግል 94ይት ኢነቱ ገብእ ለሀለ 'ቺንኪ ሙሊኒ' ለልትበሀል ጅግረ፡ 8.2 ኪሎምትር ለገልብብ ቱ። ሳይሞም እብ 23 ደቂቀት ወ28 ካልኢት መትጃግረቱ እንዴ ቀልበ መዳልየት ደሀብ ትሰርገ። ወድ ብሩንዲ - ንዲኩማና ሲለስቲን እብ 23 ደቂቀት ወ57 ካልኢት፡ ወወድ ኬንየ ኪበት ፍራንክሊን እብ 24 ደቂቅ ወ5 ካልኢት፡ መዳልያት ወርቅ ወአስራዲ ለከሰበው ቶም።

ሳይሞን፡ እሊ ናይ ደሀብ ደረጀት ለቡ ጅግረ፡ ደርብ አድሕድ እግል ካልእ ሰነቱ ልትዐወት ዲቡ ሀለ።

እት ሰነት 2025'መ እብ 22 ደቂቀት ወ48 ካልኢት ዕዉት ዲቡ ዐለ።

እሊ ፈዳብ ሻብ አትሌት፡ ዎሮት ምነ ናይ እሊ ወቅት ለሔሰው መትባድረት ሰዐይ አከድን እት እዲነ ክም ቱ ልትአመር። 1186 ንቅጠት እንዴ አከእለለ ሀዬ፡ እብ ደረጀት እዲነ ሳድስ ደረጀት ጻብጥ ሀለ።

ምግብ፡ ሊግ አዋልድ ለአተላሌ

ራቤዕ ሳምንቱ ጻብጥ ለሀለ ሊግ አዋልድ ምንተሐት 15 ሰነት፡ ለሐልፈት ሰንበት ዐባይ ዲብ ስታድዩም አስመረ ትሉሉይ ወዐለ።

ፈሪቅ አባሻውል እግል ማይ-ተመናይ 4-0 እተ ቀልበ ዲበ ኢነት፡ እት 5ይት ወ55ይት ደቃይቅ ገሊላ መጎስ ክልኦት ጎል፡ እት 15 ደቂቀት ሄርሜለ ተስፋልደት ወዲብ 70 ደቂቀት አስሊ መሐመድ እበ ኣተያሁ አግዋል ቱ ለትዐወተ። ሐቆ እላመ፡ ፍረቅ በሪክ ወዐዳገ ሐሙስ ለአትዋጅሀት ትልሀየ፡ 0-0 ተመት።

እት ሜዳን ወጠንያይ ፈደሬሽን ለገአት ትልሀየ ፍረቅ ፓራዲዞ ወታለንት አቅሊም ምግብ፡ ታለንት አቅሊም ምግብ እብ ሉልያ አማሬ እት 21 ወ30 ደቂቅ እበ ኣቴቱ እለን አግዋል፡ 2-0 ቀልበየ ከፈግረየ።

ትልሀየ አዋልድ ጎዳይፍ ወአርበዕቴ-አስመረ ሀዬ፡ አርበዕቴ አስመረ 2-0 ተዐወተየ ዲበ። ሩታ መርሃዊ ወቤትኤል እዮብ አግዋል ለሰጀለያ ተን።

ጅግረ ሊግ አዋልድ አቅሊም ምግብ ምንተሐት 15 ሰነት፡ እተ ትመጽእ ሰንበትመ፡ እት ስታድዩም አስመረ ወሜዳን ወጠንያይ ፈደሬሽን ሳዐት 1፡00 ሐቆ አድህር እብ አርበዕ ትልሀየ እግል ለአተላሌ ክም ቱ እሙር ሀለ።

ሻምፕዮን ጅግረ ዐጀላት መዲነት መንደፈረ ተ'መ

እብ ፈደሬሽን ጅግረ ዐጀላት ምዴርየት መንደፈረ እንዴ ትነዘመ እግል ሰቦዕ ሰነብት ለአተላለ ሻምፕዮን ዐጀላት መዲነት መንደፈረ እብ ዐውቴ ፈሪቅ ዐጀላት ዐዲ-መንጎቲ ተ'መ።

እሊ ጅግረ 155 መትባድረት እት አርበዕ ዲቪዝዮን እንዴ ትካፈለው ለወደዉ እት ገብእ፡ ምን ራብዓይ ዲቪዝዮን እሰይ ሰመሬ፡ እሰይ ሓለፎም ወዩኤል ጆርጆ ደርብ ሕድ እት ልትዐወቶ፡ ምን ሳልሳይ ዲቪዝዮን ሀዬ ሴም ሀይሌሚካኤል፡ ምክኤል ጆርጆ ወእሰይ ጎይትኦም ተዐወተው።

ምን ካልኣይ ድቪዝዮን እሰይ ሀይሌ፡ ፍናን ሰረቄ ወዲናር ሳሙኤልን ለሰልፋያም ሰለስ፡ወምን አዋልድ ሰገን ተስፋማርያም፡ ዳናይት ሸሞንዲ ወዮሳን ዳዊት ትነሰረየ።

እተ ተለ ጅግረ ዐጀላት አዋልድ ሰልሲተን አዋልድ ሐቴ መድረሰት ምግባይት ደረጀት መንደፈረ ላተን አርሴማ ጸጋይ፡ ራህዋ ከሰቴ ወቅሳነት ረድኤት ምን አወላይት አስክ ሳልሳይት ደርብ-ሕድ አሴረረየ ከትዐወተየ።

ምን አወላይ ዲቪዝዮን ውላድ ሀዬ ዮናታን አስመሮም ምን ዐዲ-መንጎቲ አወላይ እት ለአብህዝ፡ ናኦድ ክፍሌ ምን ኩዶፈላሲ ካልኣይ፡ ወሰነድ ተስፋልደት ምን ዐዲባሪ ሳልሳይ ለገአው ቶም።

እብ ንቃጥ ክእሉል ምን ካልኣይ ድቪዝዮን ፈሪቅ ዐዲ-መንጎቲ አወላይ ካስ ዐቢ፡ ኩዶ ፈላሲ ካልአይ ካስ ምግባይ ወፈሪቅ ዐዲ-ባሪ ሳልሰይ ካስ ንኡሽ ነስአው። ምን አወላይ ዲቪዝዮንመ ፈሪቅ ዐጀላት ዐዲ-መንጎቲ አወላይ እንዴ ገአ ካስ ዐቢ እት ደግም፡ 2ይ ፈሪቅ ዐዲባሪ ምግባይ ካስ፡ ወ3ይ ኩዶፈላሲ ካስ ንኡሽ ለትሰርገው ቶም።

ከረን፡ ፍረቅ ዳርሰላም ወደንደን ካስ ለአኖኩ ሀለው

ሻምፕዮን አወላይ ዲቪዝዮን መዲነት ከረን እት ዮም 21 ወ22 ኖቨምበር ትልሀያታቱ ዲበ ወደ እተ መዋጅሀት፡ ፍረቅ ደንደን ወዳርሰላም ካስ ምን ምኖም ክም ነስእ እት መታካይ በጽሐው።

ሰንበት-ንኢሽ እሰልፍ ፍረቅ ከረን ጀዲድ ወደሴት ተልሀው። እተ ሰልፋያት 11 ደቂቀት ከረን ጀዲድ እብ ሐምዛ፡ ራሚ ወሴም አግዋል እንዴ ኣተው፡ 3-0 እት ዋሉ ዕርፍ ፈግረው።

ደሴት ሐቆ ዕርፍ እንዴ ትነዘመው ሰበት አቅበለው፡ እብ ሚልዮን፡ ስብሃቱ ወመሐመድ አግዋል ሰበት ኣተው፡ ትልሀየ 3-3 እንዴ ዓደለት ከንቀጥ ትካፈለው። ሐምዛ ዐሊ ናይ ከረን ጀዲድ ሀዬ ለሔሰ መተልሀያይ ነስአ።

ሐቆሆም ለተልሀው ፍረቅ ደንደን ወአልነጅም ቶም። አልነጅም እብ ጄላኒ ሙኒር፡ ወደንደን እብ ራኢ ፍጹም ኦርኦሮት ጎል እንዴ ኣተው፡ 1-1 ዕርፍ ፈግረው። እት 2ይ ሾት ፈሪቅ ደንደን ሀጁማት ድቁብ እንዴ ሀረሰ፡ እብ ራኢ ወናሆም አግዋል እንዴ ወሰከ 3-1 ተዐወተ። ምን ዳርሰላም ሀዬ ሕሳል እልቡጥ ሀለ። ራኢ፡ ለሔሰ መተልሀያይ ናይለ ትልሀየ ነስአ።

ሰንበት-ዐባይ ፍረቅ ኢትዐብር ወአስሙድ ለጀምዐት ትልሀየ፡ አስሙድ እብ ዑስማን ዐሊ ጎል ሻፍግ እንዴ ኣተው፡ መርሖ ምንመ ዐለው፡ ፈሪቅ ኢትዐብር እብ አክረም ሰዐዲን ጎል እንዴ ኣተው፡ ትልሀየ 1-1 አስክ ዕርፍ አተጅሀት።

ሐቆ ዕርፍ፡ ፈሪቅ ኢትዐብር እብ ዐብደልርሕማን ወአሕመድ አግዋል እንዴ ወሰከ፡ 3-1 ቀልበ። መተልሀያዮም አክረም ሰዐዲን ሀዬ ለሔሰ መተልሀያይ ነስአ።

ፈሪቅ ገዛ-ባንዳ ምስለ ደረጀቱ ለትነዘዐት ምኑ ፈሪቅ ዳርሰላም ተልሀ። ለናይ አወላይ ሾት ትልሀያሆም መትደጋግ ለዐለ እተ ወእት ዳፍዖት ለአተርገዘት ሰበት ዐለት፡ እምበል ጎል እግል ዕርፍ ፈግረው።

ዳርሰላም፡ ምን ዕርፍ ክም አቅበለው፡ እብ ሀጁማት ድቁብ ጨቅጥ እት ወዱ፡ ሰላሑዲን ጀዕፈር ጎል ሰበት ኣተ እሎም፡ ሰኒ ጸቢብ ላኪን ምህም ናይ 1-0 ዐውቴ ረክበው። ደንደን ለነዝዐየ ምኖም ሕሸመት ሀዬ እት አካነ በልሰው።

ሻምፕዮን አወላይ ዲቪዝዮን መዲነት ከረን፡ ጅግራታቱ እግል ለአትምም ቃርብ እተ ሀለ ዲቡ ወክድ፡ ዳርሰላም እብ 31 ንቅጠት መሬሕ ሀለ። ደንደን፡ እብ 30 ንቅጠት ደርቡ 2ይ፡ ገዛ-ባንዳ ሀዬ፡ እብ 20 ንቅጠት 3ይ ደረጀት ክም ሀለው፡ ፈደሬሽን ኮበሪት እግር መዲነት ከረን ለትረከበት ሐብሬ ተአክድ።

ባጽዕ - ሻምፕዮን ጅግረ ዐጀላት አንበተ

ፈሬዕ መክተብ ርያደት ምዴርየት ባጽዕ ምስል ፈደሬሽን ብድረ ዐጀላት ናይለ ምዴርየት እንዴ ትሳደ ለረተበዩ እግል ሐምስ ሰነብት ለልአተላሌ ሻምፕዮን ብድረ ዐጀላት፡ እት ዮም 22 ኖቨምበር አንበተ።

እብሊ ሀዬ፡ እት ብድረ ዐጀላት ማውንተይን ሳልሳይ ዲቪዝዮን፡ ጃብር ዑስማን ሰቦዕ ንቅጠት እንዴ ሐየበ አወላት እት ፈግር፡ አወልኬር ዐሊ እብ ሐምስ ንቅጠት ካልኣይ ወእብራሂም ስሌማን እብ አርበዕ ንቅጠት ሳልሳይ ደረጀት ረክበው።

መትባድረት ቶማስ ሚክኤል፡ መርሃዊ ሙሴ ወብሩክ ገብሬክዳን ሀዬ ምን

ራብዓይ አስክ ሳድሳይ ለሀለ ደረጃት ጸብጠው።

ምን ካልኣይ ዲቪዝዮን፡ ምራድ እብራሂም፡ ዑስማን መሐመድ ወዐወት እስቲፋኖስ ምን አወላይ አስክ ሳልሳይ ዔረው። ናሆም ገብረሀይወት፡ ማቲዎስ አብርሃለይ ወሰነድ ምሕረትኣብ ሀዬ፡ ደርብ ሕድ አስክ ሳድስ ተርቲብ ለሀለ አካናት ጸብጠው።

እት አወላይ ዲቪዝዮን፡ ሙሴ ክዳኔ፡ ኻልድ ዐብዱልቓድር ወአዳም ቴድሮስ አሰር ሕድ እንዴ አተው፡ ሰቦዕ፡ ሐምስ ወአርበዕ ንቅጠት አከእለለው።

እት ናይ አዋልድ ብድረ ዐጀላት፡ ሰዕድየ ሑሴን፡ መክሰብ ዳንኤል ወፍርቱና ግርማይ፡ ምን አወላይት አስክ ሳልሳይት ትረተበየ።

ለዐባዩ መትባድረት ዳ ኮርሶ አወላይ ዲቪዝዮን እተ ወደወ መጃገረት ሀዬ፡ ናትናኤል ምሕረትኣብ፡ ስዒድ መሕሙድ ወሴም ወለጋ ምን አወላይ አስክ ሳልሳይ ፈግረው።

እሊ ጅግረ፡ አስክ ዮም 20 ዲሰምበር እግል ለአተላሌ ክም ቱ፡ ምን ባጼዕ ለበጽሐተነ ሐብሬ ተአክድ።

ጊማይ ስያሰት

ዶ/ር ሳልሕ መሕሙድ

ሸርሕ እብ መናሰበት 20 ኖሸምበር እድንያይት አምዕል አጀኒት

እድንያይት አምዕል አጀኒት እብ ደረጀት ዓለም እግል 68ይት ኢነት ትትዐየድ እት ህሌት እብ ደረጀት ዐድነ ህዬ “ እት ብንየት ጂል ሳልሕ ዶርነ ነአግዴ” እበ ትብል ስቀራት እግል 35ይት ኢነት ትዘከረት። ውዛረት ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕየት እግል ዝክረት እለ አምዕል ቃልየት፡ እግል ክሎም እት ክለ ወጠን ለህለው አጀኒት ‘አሰናይክም’ ትብል።

መጅተማዕ ኤረትርየ ምን መደት ረያም ዲብ ልትወረስ ለመጽአ ወህለ ናይ ዕበያት ወተርብየት አጀኒት ዓዳት ሸሪፍ ወአክላቅያት ለአሳሱ ዓዳት በ። እብ ሴዕ ቀምየት ለቁመ መጅተማዕ ኤረትርየ ምን አክላቅያት ለፈግር ጠባይዕ “ ከም ዒብ” ዲብ ሸርሕ፡ ዲበ ምን አክላቅያት ለፈግሮ ምስዳር እት ነስእ አጀኒት እብ ሰዋልፍ ወቅየም እት ለዓቤ ስኒን ብዙሕ ወደ። ዲበ ሰዱድ ናይ ግድለ ወክድመ ምን ገብእ፡ ሰዋልፍ ወቅየም ሴዕ ቀምየት ምስል ለበነዩ ናይ ሰውረት ሰዋልፍ ሳብት እግለ ዲብ ገለብ ደሐን ወምድር ሕሩር ለዐለው አጀኒት ወሸባብ እብ ገበይ ራትዐት ከም ለዐቡ እግል ልግበኦ አቅደረዮም። ከም ተአምርተ ናይ እለ ዲብ አምጽኦት ሕርየት ወጠን ወሸዐብ ዶር ዐቢ እግል ሊደው ቀድረው።

ክሉ ናይ ዓዳት ወብዝሔ ቀምያት ለወክል ሰዋልፍ ከም መርበይ ዐገል ወጠኒ እንዴ ገብኦ፡ ጂል ሳልሕ እግል ልትበኔ ወልዕበ እብ ገበይ ውዛረት ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕየት። እት አጀኒት ለረከዘ ሕቁቀ ወደሐን አጀኒት እንዴ ረከዘት። ተጠውር፡ ወዐቦት አጀኒት አውለውየት እንዴ ህበት ትከደም ህሌት። ሕኩመት ኤረትርየ ምን አሳሲ ምራድ ወኬን አጀኒት ክሉ ለለአትሐዜ እንዴ አዳሌት። ሕስር ፍንቱይ እት ተህይብ፡ ዲብ ዓፍየት። ተዐሊም፡ እቅትሳድ ወእጅትማዕየት። ናይ ዐቅል ጋራት ዲብ ደሐን ወዐቦት ለባቱ ዶር ዐቢ እግል ተአክድ። አጥፍሖት አርድየት ከም አግደ ዳየ እንዴ ነስአት ዲብ ክሉ መጃላት ዐቦት ወተጠውር አጀኒት እተ ገንሕ ምህም ጋራት ትከድም ዐለት ወህሌት። ምን እለ እመነት ርክን እንዴ ትብገስት ህዬ መስተቀበል ወጠን ወሸዐብ እት አሳስ ብንየት ወወጅሆት አጀኒት ከም ልተንከብ ሸክ አለቡ።

እብ ገበይ ውዛረት ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕየት ዲብ ደማነት ደሐን፡ ዓፍየት። እም ወጅነ ገብእ ለህለ ጅህድ፡ ውዛረት ተዐሊም፡ ዲብ መናህጀ ሰዋልፍ ወአክላቅያት ለረቤ ዲብ ዐቅል አጀኒትነ እንዴ ትዘርአ እግል ልፍራ፡ ትወድየ ለህሌት ካድም ወምህሮ፡ ውዛረት እዕላም አጀኒት እብ ገበይ ራትዐት እግል ሊጊሶ ወልዕበው ዲብ ተለፍዝዮን፡ ፊድዮ ወጀሪደት ለትቀድሙ በራምጅ፡ ዲብ ምህሮ ወዓዳት ለለአደምያ እግል ልግበኦ ገብእ ለህለ መትነዛም ሸባብ ወደረሰ፡ መፈወድየት ዓዳት ወርያደት። ዲብ አጀኒት ትወድየ ለህሌት ክሰአት ረአሰማል፡ አጅያል እግል ልትበኔ ለሰዴ ጅግራታት ርያደት ቱ። ከም ፍገራት ናይ እሊ ክሉ እሎም እብ በታከት። መትሰባል፡ ወመራር ወሰድት ዲብ ረህየት ለበደለው ወዲብ ዐውቴ ወሰላም ለበጽሐው ዲብ ግድለ ለህለው ናይ ማሌ አጀኒት ወናይ ዮም ሸባብ። እማት። አበው። ለአከደ፡ ዲብ አድመኖት ሲያደት ወብነ ወጠን ለትርአ ወልትርኤ ለህለ ውፋቅ ፍገራት ናይለ ሕኩመት ኤረትርየ ዲብ ብንየት ጂል ሳልሕ ልወዴተ ካድም ቱ።

እትለ እንኑብረ ለህሌነ ዓለም ምነ ሐልፈናሁ ዘበን ወለዐል፡ እትሊ ወክድ እሊ ለትፈናተ ፍጥር ፡ ስናዐት ፡ቴክኖሎጂ ወፈርያቱ ዲብ አምዕላይት መናበረትነ እብ ዓመት ዲብ መናበረት ወድ አዳም ተአሲር ሰኒ ወእኩይ ክም ቡ ልትርኤ ህለ። አህምየት ወመንፈዐት ዐውለመት ዲብ አካነ ዲብ እንተ፡ ዐውለመት መጦርለ ተህይበ ፋኢደት። ናይ ዐውለመት ተሐድያት እብ ፍንቲት ዲበ አጊድ ለልትከበቶ ሸባብ ዲብ ሕርያን ወአሌላይ መትነፍያቱ። መትነፋዕ ወቅት። ፡ ዲብ መትነፈዕ ወተብዚር ማል፡ ዲብ አምር ናይ ኖስ ወአውለውያት ዓይላት፡ ዲብ ሕፍዘት ነዳፈት ወአሰረቶት ዓዳት እኩይ፡ ሕፍዘት ወጠንየት ወተፍኪር ኤረትርዩን፡ ህደፎም እንዴ ኣመረው እብ ገበይ ራትዐት ለገይሶ እግል ልግብኦ ለኢወዴ መሻክል ወመሐለኪት ጋብእ ህለ። እሊ ምስል ወቅት ሓድር ለመጽአ መሐለኪት እግል ንትዐዴ፡ አጅያልነ ሐዲስ ሩእየቶም እግል ለሐቅቀ፡ ዶር ዋልዴን አውለውየት ዲብ ልትረትረብ ናይ ለውቀት መራክዝናመ እብ ፈህም ወፈዛዐት ዲበ ራትዕ ሰዋልፍ ወጠን እንዴ ትተንከበየ፡ ዲብ ሐበሮቶም ወብንየት ጂል ናጅሕ ወሳልሕ በህለት ሸባብ ወአጀኒት ዋጅበን ክም ቱ እንዴ ኣመረየ፡ እግል ልክደመ እቱ ወቅት ለጠለቡ ዳይ ቱ።

ዮም ዲብ አጀኒትነ ለእንዘርኡ ፈጀር ፈንሳሕ ሰበት እምበትኩ አጀኒት ወቅቶም እብ ዋጅብ እግል ለአትመቃርሑ፡ ዲብ ፋኢደት እግል ለአውዑሉ፡ ምህሮ፡ ምህናት፡ አምር፡ ሰአየት ወመዐነውየት፡ ፈዛዐት ወጠንየት፡ ከህላት፡ ፍቲ ወሰዋልፍ እጅትማዒ፡ እግል ልሰበቅ እቶም እግል ንክደም ብኔ። ዲብ ዕብያት አጀኒትነ ሳድፈነ ለህለ መታክል ወናይ ካርጅ ተአሲሩ ድዱ ዲብ እምበጥር፡ መራቀበትነ እግል ነአደቅብ። ፡ ምስል መዳርስ፡ ሙጅተማዕ ወክለን ሰብ ሸርከት ጅሃት መታብዐት ትርድት ወአትናያት ዲብ ሰኔት እት እንወዴ እግል ንክደም እግሉ ወጅበኽ።

ሸዐብ ወሕኩመት ኤረትርየ ዲብ አከዶት ደሐን፡ ዓቅቢት ወዐቦት አጀኒት ወድወ ለህለው ክሰአት ረአሰማል፡ መስተቀበል አጅያል ባርህ ለአንጸረት። ወሙጅተማዕ ቀዱም ወደውለት ጥውርት እግል ትትበኔ፡ ናይ ዐቅል ወገሮብ ዐቦት ታመት ለቦም ወጠን ለልትሰለሞ አጅያል እግል ለህሉ ብንየቶም ከም ክፋል ብነ ወጠን እንዴ ርኤነ ከም ዐማር ዐድነ እብ ሰሙድ ሻርኮ ህለው።

እት ደንጎበ፡ ምስል ክለን ሰብ ሸርከት ጅሃት ሕኩመት ለገብእ ጅህድ ሕበር ወክስአት ረአሰማል ዲብ ደሐን ወዐቦት አጀኒት እግል ለአተላሌ ዲብ ነአትፋቅድ፡ እብ መናሰበት እለ አምዕል ቃልየት ዓይላት ወሙጅተማዕ፡ መአሰሳት ማዕየ፡ መዳርስ ወዓፍየት ዶሮም እት ክሉ መጃላት እግል ለዓቡ ንትላኬ። እብ ድግማን እት ዐቦት አጀኒት ዓፍየቶም ወተጠውሮም እት እንከድም ዲብ ብንየት ጂል ሳልሕ ዶርነ ንቀድም!።

ውዛረት ዐመል ወመንገፎ
እጅትማዕየት
20 ኖሸምበር 2026

ዝያድ 30 ኪሎ ለልትመዘን ቅደድ ወፈሻይ ምን ርሕም ልትወርኬ

ዲብ እስብዳልየት ሰምበል -አስመረ 34 ኪሎ ለልትመዘን ቅደድ ወፈሻይ፡ ምን ርሕም ናይ ሐቴ ወለት 34 ሰነት ክም ልትወርኬ ገብአ።

ለዲብ ዮም 20 ኖሸምበር እብ ዐመልየት ለፈግረ ቅደድ ወፈሻይ፡ ዲብ መሕፈዘት ቤጭ ለትጠወረ ክምቱ ለሐበረ በዐል-መቅደረት ሕክምነ ርሕም ወወሊድ ዶክቶር ዳዊት እስቲፋኖስ፡ ዲብ ርሕም ለልትጠወር ሕባጥ እት ወክዲ ኢትሳረ ምን ገብእ፡ ምን ቅያስ ወለዐል እግል ልዕቤ ወልክበድ ክም ቀድር አብርሀ።

ዲብ እስብዳልያት ዐድነ ለትፈናተ ቅያስ ለቡ ቀደድ እብ ዐመልያት ልትነወክ ክም ጸንሐ ለሸርሐ ዶክቶር ዳዊት። እለ ናይ አዜ ዐመልየት። እብ ቅያስ ምን ናይ ቀደም እለ ለፈግረ ቅደድ ወፈሻይ ለዐቤት ክምስልተ ሸርሐ።

ዐመልየት ለገብአት እግለ ምን ዐዲ ንፋስ - ምዴርየት አኽርየ አሰይደ ናጽነት ተኽለአብ ዲብ ሓለት ሰዔት ክም ህሌት። እብ ተውሳክ ሐበረ።

አሰይደ ናጽነት እብ ጀሀተ፡ እሊ ቀደድ ምን ቀደም ሐምስ ሰነት ክም አምበተየ፡ ምናተ አጊድ ዲብ እንቱ ሕክምነ ወዐመልየት እግል ቲዴ ምራደ ሰበት ኢዐለ፡ ለቅያስ እት ወስክ ክም መጸ እንዴ ሐበረት። ፈድለ ገብአት እግለ ዐመልየት ምንለ ዐለ ዲበ መሻክል ዓፍየት ክም አባሬት አትአመረት።

በዐል ምህነት በንጅ አሰይድ ጸጋይ ጳውሎስ እብ ጀሀቱ። ለዐመልየት ክብድት ክም ዐለት እት ለሐብር፡ አንሳት ዲብ አርሓም ኢጠቢዐታይ ሸዑር ዶል ለህሌ፡ እብ ሻፍገት አስክ መአሰሳት ዓፍየት እግል ሊጊሰ ትፋኔ።